SLUB Wir führen Wissen.
GÖRLITZER SAMMLUNGEN OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet Wrocławski

Liber magistri pauli Swofheym de Gorlicz sed quem
Comparavit propriis 1491

Ovidii de fastis libri sex
Opusculum marsilii de comparacione sophie
Tractatus de processionibus ab intestato M greci
Tractatus de vita celi
Tractatus de appellacione ingratitudine — fratris Curio
Oraciones philippi Beroaldi et alia eius
Glosa Johannis de Nauis super apocalipsi ...
[illegible] de confectione [illegible]
Questiones super quarto sententiarum
Arnoldi ... parvus
Liber Iohannis Crisostomi de compunctione cordis

2117

XV.Q.1158.1-11

Queſtiones perpulchre

diſputabiles ſup quartū librum ſentētiarū. ſm cōmu-
nes catholicorum doctorum opiniones. cum ꝓpoſi-
tionibꝫ ſyllogiſtice ordinatis. titulis queſtionū corre-
ſpondentibꝫ. In quibꝫ tota ſacramētoꝝ materia cum
reſurrectionis miſterio cōtinet. maxime ꝓutiles ſcho-
laribꝫ ⁊ ſacerdotibꝫ. ad quos taliū ſingulariter ſpectat
noticia ad ſuoꝝ et fidelium inſtructionem

HC* 13633

XV. Q.. 1158,9

Queſtiones ſuper

Eqꝫ enim fonti quiſqꝫ dixerit ſe ꝓfuiſſe ſi biberit. aut luci ſi viderit. ſꝫm Aug. x. de ciuitate dei ca. quĩto. quibꝰ ꝟbis tanq̃ȝ exẽplaris luce veritatis nobis inſinuat. nõ ſolũ pecore vel q̃libet alia rẽ corruptibili. ſꝫ nec quidẽ ipa hoĩs iuſticia deũ egere credendũ eſt. iuxta ꝟbuꝫ pſalmiſte. pſalmo. xv. Dixi dño deus meus es tu. q̃m bonoꝝ meoꝝ nõ eges. ſed nobis miſeris in vmbra mortis ãbulantibꝰ ſua bona q̃ẽadmodũ grẽ ſacramẽtoꝝ ꝛ virtutũ ꝓſunt. ſicut ſcriptũ eſt eccĩaſti. xxix. Pone thezauruꝫ tuum in p̃ceptis ꝛ ꝓderit tibi magis q̃ȝ aurũ. Ad inacceſſibil' igitur lucis cãdorem ꝛ ſpeculũ dei maieſtatis ſine macula acceſſuri ſacramẽtis grãꝫ ſalutarẽ in nobis cauſantibꝰ cũ humilitate cõtra ſupbie fauſtũ nos ſubiiciamꝰ. de q̃bꝰ hugo d' ſãcto victore libͦ ſexto de ſacramẽtis. pte. ix. ca. ii. inq̃t. q Sacramẽtuꝫ eſt materiale elemẽtũ oculis extrinſecus ſuppoſitũ ex inſtitutõe ſignificãs. ex ſĩlitudine repſentãs. ex ſãctificatõe gratiã inuiſibilẽ ꝯferens. ad ſalutẽ ſine ea cũ ſaluari nõ poſſimꝰ ſimpl'r nccãriã. ſicut dicit ſaluator Johã. iii. niſi q̃s renatus fuerit ex aq̃ ꝛ ſpũſancto nõ poteſt introire in regnũ dei. Sũt em̃ inter ſacramẽta quĩq; magꝭ nccãria. vt baptiſmus. ꝯfirmatio. penitẽtia poſt pcc̃m mortale commiſſũ. eucharistia. ꝛ extrema vnctio. vt notaꝛ. i. q. i. para. ſed nondũ Et in ca. veniẽs de trãſac. in gloſa De primo habes. de ꝯſecratõe. diſt. iiii. nullus p̃ter. de ſcd̃o ibideꝫ Et in ca. nullꝰ miniſtroꝝ. Et diſt. v. ca. vt ieiunium. De tercio de pñĩa. diſt. pͥma q̃ſi p totum De quarto. diſt. ii. oĩs hõ. De quinto. xxxvi. q. vii. ab infirmis Alia vero duo ſacram̃ta: ſcꝫ matrimoniũ ꝛ ordo dicũꝛ ſacramenta voluntaria. qꝛ ſine ipſis pt hõ ea recipe nolẽs ſaluari. iuxta dictũ apoſtoli pͥmo corintheoꝝ ſexto. Si nõ cõtinẽt nubãt. melius eſt em̃ nubere q̃ȝ vri. p hãc em̃ ſacramẽtoꝝ grãm ad futurã quã credimꝰ reſurrectõem ꝑueniemꝰ. pꝰ quã ſũmus oĩm remunerator deus bonis det glãm. ma

BIBL. UNIW. WROCŁAW.

lis aũt ſempiterni horroris penã. iuxta dictũ regij ꝓphe
te dauid ps̃. cxiiij. inquientis. Cognoui dñe qꝛ eqtas iu
dicia tua Ut igiť ſacramẽtoꝝ ac reſurrectõis noticiã qui
uis ſcolaris ac diligẽs ſacerdos in lege dñi ãbulãs. ſm
catholicoꝝ doctoꝝ mẽtes ſub ↄpẽdio habere poſſꝫ que/
ſtiones de predictis diſputabiles ordinaui: quibꝫ diſcur
ſus ſyllogiſticos queſtionũ titulis corrñdentibus. vt in
theologoꝝ ſcolis diſputare moris eſt ſubiũxi totum hu
ius q̃rti ſentiarũ ꝓceſſum ſm cõmuniter doctores ↄpre/
hendẽtes. vt quilibꝫ ea q̃ ſibi nccãria videbunť acceptat
vt lampas coram deo reſplẽdens ⁊ ꝓximis ſicut ſcriptũ
eſt Mathei. xxv. accipiẽtes lãpadas ſuas exierunt obui
am ſponſo ⁊ ſponſe. ⁊ q̃ parate erãt intrauerunt cũ eo ad
nuptias glorie eterne. qð nobis concedat deus in ſecula
bñdictus amen. Huius em̃ tractatuli talis eſt titulus

Incipit libellus de queſtionibꝫ diſputabilibus cum
eiſdem correſpondentibus ꝓpoſitõibus ſyllogiſtice or/
dinatis. que collecte ſunt poſt ſuum ſentẽtiarum curſuꝫ
in fortiorem prius lectoruꝫ memoriam Per magiſtrum
Gerhardum de Zutphania ſacre theologie licenciatum
alme vniuerſitatis ſtudij colonienſis. qui ob aduerſario
rum quorundam ſuorum metum p̃termittere hec noluit
quoniam ſicut diciť Mathei decimo ſaluator. Nolite ti
mere illos qui occidunt corpus. animaꝫ autem occide/
re non poſſunt. quanto minus de dictorũ improbatõne
curandum eſt Quia licet ſm Hieronimum hidra ſibi
let. victorq́ꝫ Synon incendia iactat. nunq̃ꝫ tamen me
um ſilebit eloquium

Sequuntur queſtiones

Queſtiones ſuper

PRima queſtio eſt de ne

ceſſaria ſacramētoꝝ noue legꝭ inſtitutōne ⁊ circūſciſione

Utrū nccāriū fuerat ob ſalutē hōis inſtituere xp̄z noue legis ſacramenta) (poſt quoꝝ ꝑmulgationez circūſciſio cum ceteris legalibus erat mortifera Maior

Hō in pfūduz vicioꝝ ſine ſui reſurgēda ꝟtute ſuaſu dyabolico ꝑ primum parentem tractus) (niſi conſentiendo capax fuit medicine ſpiritualis Minor

Qui ex duplici natura coagulatꝰ ꝑ intuitū ſēſibiliū) (q̄bus a fōte veritatꝭ errādo ſe ſubiecerat trahit in noticiā

Igit poſtq̄ȝ lege nature ⁊ ſcripta ſanari nō poterat cōuictꝰ) (ſacramēta grām in ſēſibilibꝫ ſignis cāntia ei ap ꝓpiās inſtituit miſerās ſamaritanꝰ. (diuinoꝝ Maior

Hec vt in oꝑatōe vnū cōtra nature vulnera ꝯſiſtūt in rebꝫ ⁊ verbis) (vim ſuā ex inſtitutōe paſſione xp̄i ⁊ fide eccleſie continuante contrahentibus Minor

Grā gratūfaciēs in eēntia aīe virtutū ⁊ donorū eſt cā) (q̄ ad ꝑficiendū in actibꝫ potētias finalr ſunt ordinata

Igit hec ꝟtutū ⁊ donorū grē ſunt diſticte in eēntia) (quēadmodū demr̄at in eoꝝ effectibꝫ euidēs drīa Maior.

Circūſciſio ꝑpucij ꝯ originale in ſignnū diſtictōis abrahe data) (octauo die fiebat cū cultello nulliꝰ caracterꝭ i

Qua xp̄s de populo peculiari naſciturꝰ vtebat (ꝯſſiua deuaſtando onera legis) (cuius mors ad miſerū hoīnē tranſfudit gratiam plenitudinis

Igit reuelato poſt paſſionē euangelio cuz legalibus ceſſauit circūſciſio mortifera) (que diuine iuſſionis autoritate prius fuerat ſalutifera

De baptiſmate iohānis

et chriſti queſtiones

Utrũ baptiſati a iohãne rebaptiſabuntur baptiſmo xpi de nccitate ſalutis) (quod impmit caracterẽ indelibilez in partem create ymaginis

Maior

Baptiſm⁹ iohis in noĩe veturi a deo iſtitut⁹) (diſpoẽbat ſub matiali idẽptitate ad ſacr̃a noue legis minor

Quo grãm directe ſeu caracterem nõ imprimẽte xps fuit baptiſatus conferens aqs vi regeneratiuam tactu ſue carnis) (qui vt penitentia conuenit adultis Cõcluſio

Igit̃ rebaptiſari optebat illos de nccitate ſalut) (qs corporaliter tm̃ lauabat baptiſma iohannis

Maior.

Baptim⁹ xpi in aq̃ tictio p vbũ vite ſãctificata) (i forma verboꝝ ĩmutabili ẽ cũ miſtri intentõe ↄtinua minor

De cuius conſuetudine eſt immerſio cauſans ſpiritualium capacitatẽ) (et ceſſante circũſciſione facta eſt eius inſtitutio a paſſione xpi trahentis efficaciam Cõcluſio

Igit̃ oĩs baptiſatus caracterez indelibilẽ ſuſcipit dẽpto xpo) (p quẽ create ymaginis ad deũ fit ḡtuita aſſimilatõ

Maior

Tã puul'ſtatĩ natis q̃ȝ adultis contra omnem culpam ⁊ penã confertur hoc ſacramentum) (multiplicis effectus ad ſalutem diſponentis cauſatiuum Minor

Qui ex indiſpõe volũtat ĩpediti pctõ actuali adherẽt effcatius) (ſi effectus non ſunt ſacramentales cauſantur a baptiſmate ſanguinis. Concluſio

Igit̃ baptiſm⁹ aq̃ oibꝫ nccãri⁹ eſt cã ſalut) (cui⁹ vicem ſupplet baptiſm⁹ pn̄ie vel ſãguinis in articulo nccitat

Utrũ ſolũ hoibꝫ ſm legẽ cõem ſit ↄceſſũ diſpẽſare ſacr̃m baptiſmat, ad c⁹ receptõem reqrit̃ fides cũ volũtate in (adultis

Maior

Sacerdotes boni ⁊ mali eq̃lr miniſtrãt ſacr̃m baptiſma tn̄ ſic in caſu q̃libȝ hõ ſine pccõ ab illo recipiẽtis mĩor

Quibꝫ tñ ptãtẽ excellẽtie cõicabilẽ in pctõꝝ remiſſiõe ſibi reſeruait) (ſic creãdi ↄtutẽ quã creatur donare potuit

Igitur nullus ãgelus põt baptiſare hominem)(cui nõ eſt conceſſum cauſaliter attingere peccatorũ remiſſionez

Maior

Virt⁹ diuina ſacramẽtis nõ allegata ĩ vterꝫ matrũs q̃ſdã ſãctificauit in recõmẽdatõez grẽ)(q̃bꝫ baptiſmũ aq̃ neccm añ ex vtero egreſſum nullus p̃t conferre minor

Ad cui⁹ pfectã pceptõem baptiſãtꝫ nõ intrupta req̃rit̃ in tentõ)(a q̃ ſuſcipiẽtꝫ inuita ĩpedit immerſio minor

Igit̃ ſm legẽ cõem baptiſatis adultis ppria fides eſt neceſſaria cum voluntate remouente a contrario)(qui a catholicis ⁊ hereticis filij generari poſſunt in deo

Maior.

Immerſio a ṽboꝝ formã pferẽte abſq3 baptiſmatꝫ iteratõne debꝫ fieri)(c⁹ ſolennitas celebratur in duobus temporibus anni minor

Poſt fidei a ſac̃dote añ baptiſmũ docẽde r̃ceptõꝫ)(ptãs dyaboli ẽ tollẽda ex pctõ ĩducta ſup̃ hoiem Concluſio

Igitur cathecíſmus ⁊ exorciſm⁹ officiũ ſacerdotis)(neceſſario precedere debꝫ collatõez ſacramẽti baptiſmatis

De ſac̃ro ꝯfirmatõis q̃õ

Vtrũ ꝯfirmatõ.in q̃ hoĩ dat̃ grã plenitudinis ſolum inter miniſtros eccleſie diſpenſari debet ab epiſcopis

Maior.

Sacramentum cõfirmatõis cũ excellentia a ceteris diſtictũ collocãs hoĩez in ſtatu pfectõis ſpũal')(abſq3 neceſſitate inſtituit xp̃s carens figura veteris legis minor

Cui⁹ materia ẽ oleũ balſami ab ep̃o ſãctificatũ)(ꝯſiſtẽs in vſu cũ determiata efficiẽdi forma ṽboꝝ Concluſio

Igit̃ h̃ ſacramẽtũ in q̃.ppter fidei xp̃iane pfeſſionẽ dat̃ gr̃a plenitudĩs)(ſicut cetera ſacramẽta ꝯſiſtit ĩ rebꝫ ⁊ ṽbis

Maior

Qꝺ ĩpĩ baptiſato characterez ĩprimit diuine bonitati appropriatum)(cuius actus exquirẽte neceſſitate ſine baptiſmo poteſt fieri exercitium minor

Cũ quo a caractere baptiſmi ꝛ ordinis dr̃ñte eſt grẽ gr̃tũ faciẽtis cã)(ab alioꝝ ſacramẽtoꝝ gratijs in ſpecifica drã
Igiť xp̄i cõfeſſio meritoria fiet ꝑ ꝯfirmatõez. Cõcl'o
cum operantis a peccato mũdicia) (cuius receptõnem impedit hominibus baptiſmatis carentia.

Maior

Proprij ſacramentoꝝ diſpẽſatores ſunt miniſtri eccleſie per ſacramentum ordinis) (inter quos ſupremuz gradũ obtinent epiſcopi in actibus ierarchicis minor
In xp̄o a ꝯceptione fuit cũ poteſtate excellentie plenitudo ſanctiſpũs) (ad quam ſuſcipiendũ teneť homo vtriuſqꝫ ſexus cuiuſcũqꝫ etatis ꝑ ꝑinitõem frõtis Cõcluſio
Igiť ſacramentum confirmationis abſqꝫ diſpenſatione ſolum conferť ab epiſcopis)(qđ recipe nõ ꝯpetebat xp̄o nullam perfectionem capiente a ſacramentis

De ſacr̃o euchariſtie q̃ões

Utrũ euchariſtia multipl'r ꝑ̃figurata dꝫ ſumi a ieiunis) (cuius ꝑfecta ꝑceptõ ãgelis ꝛ brutis eſt impoſſibilis.

Maior

Sacramẽtũ euchariſtie ꝑfectõe vnũ ſãctitatẽ ſubiectiue ꝯtinẽs mãducãtẽ vnit deo) (ꝓpter qđ bonã grãm interpretari poſtulat eius perfectio minor
Fides patrũ veteris ꝛ noue legis nccãrio referť ad paſſionẽ noſtri redẽptoris) (que in h̃ ſacramento ſignificata credentium intuitui eſt difficilis Concl'o
Igiť ſacramentũ euchariſtie inter oĩa alia excellentiſſimũ) (multipl'r ꝑ̃ſignari debebat ob ſalutez hominum

Maior

Qđ verbũ dei incarnatum cauſandi virtutez alijs ſacramẽtis ꝯferens ꝯtentiuũ) (eſt a xp̄o in ſue paſſiõis memoriã inſtituente apoſtolis in cena traditum minor
Hoc digne communicantibꝫ infundens charitatẽ tranſmutat in deum) (a cuiꝰ acceſſu cibus in carnis ſuauitatem ſumptus impedit ſpiritum Concluſio

Igit̃ reducẽdo vim alioꝝ ſacramtoꝝ ad ꝓmū ſui generꝫ
neccãria fuit eucharistie ĩſtitutõ)(quaꝫ ieiunos tm̃ ſume
re placuit ſpiritniſancto

In cuius materie conſecratõne eſt competens efficiẽdi
corpus ꝛ ſanguinem forma)(ꝛ virtute diuina cooperã
di vis diuinitus eſt ei impreſſa.

Utrū ſacramtū eucharistie a ſceleratis tractari poſſet ſi
ne mortali peccato)(in quo chriſtus p̄ſẽtialiter ſine mu
tatione eſt ſub accidentibus ſine ſubiecto

Maior

Cibo ſacramtal' eucharistie ex ſtatuto eccĩe ꝯgruã diſpõꝫ
r̃qrit ſuſcipiẽtꝫ)(ꝓmouẽs illū ĩ g̃dū altõrꝫ ꝑfectõis. mioꝛ
Cui⁹ effectui ꝯ̃rie repugt act⁹ cuiuſlibꝫ pcc̃i mortal')(in
qꝺ q̄n̄qꝫ trahit ſpm̃ immundicia corporalis Conclo
Igit̃ in cõſcĩa vel ꝓpoſito mortal' tractãs h̃ ſacrm̃ peccat
mortal'r)(ꝑ qꝺ xp̄s ſcũs ſcõꝝ in grã viuẽtẽ cõfortat ſuꝑ

Maior (naturalit̃

Totus xp̄s ex vi cõuerſiõis ad corporis ꝛ ſãguĩnis ſub
ſtantiam terminate poſt fractõeꝫ ſub q̃libet p̃te)(ob fidei
meritū illocal'r eſt p̄n̄s in ſacramto eucharistie minoꝛ
In q̃ corꝑali oclo ẽ inuiſibil' niſi miraculoſe)(ex accñtiū
ſuꝑ pãis dimẽſiões diuinit⁹ ĩtroductoꝝ oĩoda ſilĩtudĩe
Igit̃ in h̃ ſacramto ex̃n̄s ĩmobilis)(ꝑ beatificã Cõclo
viſionẽ intuetur a ſanctis hoĩbus in patria ꝛ angelis

Maior

Exercitiū fidei principaliſſime eſt in eucharistie xp̄ꝫ im
mutabiliter cõtinentis ſacramento)(cuius ex diuina in
ſtitutione eſt duplicis materie determinatõ minoꝛ
Que eſt azimus panis tritici incorruptus ſine certa q̃n
titate cum aqua admixta ꝛ vinū)(cõſecrãti p̄n̄s propter
ſignificandi rationem et vſum Concluſio
Igit̃ in temporis inſtanti conuerſa in corpus xp̄i ꝛ ſan
guinem panis cum vini ſubſtantia)(remanent cum vir
tute operandi eadem numero ſine ſubiecto accidentia

Quartū ſentētiarū

Chriſtus in c ena ſeipm cū omib⁹ diſcipulis ꝑ ꝓ ſuo ci
banit corꝑe)(qđ in triduo mortis cōſecratū neceſſario fu
iſſet exanime.
Hoc ſub ſpēbus panis pati nō poterat illata actōe agē
tis. in paſſo ꝑficiēda ꝯtactu dimēſiue qͣtitatis
Igit̄ corp⁹ ſuuꝫ paſſibile in cena ſibi tradidit ꝛ diſcipulꝯ
(qͣuis ſub ſacramēto latēs crucifigi nō poterat a iudeis.

Eucariſtia ꝑ puulis liciteac infidelib⁹ offerēda vt ſacri-
ficium)(eſt in actualiter deuoto augens virtutes cum de
letione venialium. Minor.
In cuius ſpecieb⁹ fractio xp̄i laceratōem in cruce ꝑactā
ſignificat)(a qua gratia redemptionis in corpus miſti-
cum triplici ſtatu variatum emanat.
Igit̄ corporis indiuiſibilis multiplicabit̄ iuxta deuotio
nem ſa cra cōmunio)(quā ſicut in vna die ſemel fieri ꝑp
ter ſtatutu m eccleſie oportet in anno

Caracter ordinis homī ab epiſcopo traditus ꝑpt̄ effica-
cem cōſecrationem indelibilis)(ex accidenti ꝓuilegio eſt
repugnans ſubiectioni iudicis ſecularis
Bonitas eucariſtie ſicut reliquorū ſacramentorum non
eſt ex ꝑte miniſtrantis)(cuius in conſecrando fructuoſuꝫ
eſt a deo acceptuꝫ opus operantis
Igitur heretici ſciſmatici degradati cōficere poſſunt ob
ſeruando eccleſie ritū)(quib⁹ in hoc peccantibus ꝑpter
culpam eſt ablatum ſpirituale priuilegium

Utrum eucariſtie ſacramentum diſpenſari ſolum con-
gruit ſacerdotibus)(quod non eſt recipiendum ab eccle
ſia repellendis hereticis.

Poteſtas conficiendi corpus xp̄i in ſacris locis ꝛ orna-
mentis conceſſa ſacerdotibus)(ſine impedimento ſemꝑ
ocioſa eſt cauſa mortalis ſceleris
A quibus oꝑationes vite in ſimplices emanant vt a ꝓn
cipalioribus menbris propter ſacramenti reuerentiam

moribꝫ ⁊ ſacramētali ſcificatione ſil' relucentibus ꝯcl'o
Igitur diſpenſari eucariſtie ſacramentū tantummodo
competit ſacerdotibus)(nunq̄ tamen recipiendum ab
ab hereticis ſciſmaticis aut fornicarijs publicis

Maior.

Fides cum argumēnto non apparentium eſt rerū́m ſup
naturaliter ſperandarum ſubſtantia)(ad deum accedere
volentibus vt primū fundamentū neceſſaria: Minor
Cuiꝰ hereſis ex affectu ptinaci pfecte corruptia)(vt cācer
in eccl'ia militāti ſerpēs fideliū ē itoxicatia: Cōclusio
Igitur hereſis q̄ maximum ē peccatorum fautores)(ſunt
ab ouibus chriſti diligenter repellendi per eorum pre-
latos ⁊ paſtores.

De ſacramēto pn̄ie queſti

Utrū pn̄ia ad cuiꝰ integritatē ſꝫ ꝓpoſitū ꝯtinu- (ones
atō ſufficit)(culpā cū reatu ſp tollere poſſit.

Maior

Penitentia noue legis ſacramentū eſt ſpecialis virtus
ad iuſticiam reducibilis)(cuius ex timore concepte ſub
iectum eſt appetitus concupiſcibilis. Minor:
Que vt naturalis potentie pfectio innocētibꝫ cōuenit et
ſcis)(nō tn̄ xp̄o aut āgelis in malicia obſtinatis Cōcl'o
Igitur cum penitentie ſacramentum vltra virtutis actū
ſe non extendit)(continuatio vt in propoſito ad eius in-
tegritatem ſufficit.

Maior.

Quam iterari non poſſe eſt diuine miſericordie contra
rium: cuius licet facilitas deliquendi incentiuū prebꝫ)
(occaſionem tamen deſperandi tollit Minor
Hec diuiſa in publicam' priuatam ⁊ ſolempnem omnes
peccatorū defectus remouet)(⁊ primam gratiam licet nō
dignitatem recuperat. Concluſio.
Igitur quamuis ſolempnis penitentia iterari non poſ
ſit)(tamen poſtmodum eodem peccato commiſſo locus

penitentie non deficit

Maior

Sacramentum penitentie actualis peccati remiſſionem ex grā p̄ miſericordiā dei opāte facit) (z ſcā p̄ amicitiā ſine iuſticie recōpēſatōe nō ſp̄ reatū totalr̄ tollit. Mior

Hec quamuis virtutes mortali peccato omiſſas z opa mortificata ad vite beate fructum reducat) (extra tamen caritatem opera ꝑpetrata non viuificat. Concluſio

Igitur cum peccati inordinatio ad equalitatem ſine penitētia nō reducit̄) (nulli poſt mortem abſq; eius actu beatitudo donabitur.

De ſatiſfactōe queſtiones

Utrum ſatiſfactio requirens opera penalia) (fieri poſſʒ abſq; hoc ꝙ reſtituantur ablata:

Maior

Satiſfactio virtutis actus ad vindicatiuam iuſticiā reducitur) (per quam peccata comiſſa primas cauſas curantem a futuris penitens preſeruat. Minor

Unius peccati ſine reliquo non valet ſatiſfactio nec proprius p̄ ꝯtritōnem dimiſſis pctm̄ iterātis pnīa ſufficit p̄ illis vl̄ p̄ diminutōe pene infernalis Cōcluſio

Igitur ad perfectam ſatiſfactionem requiruntur opa penalia) (queadmodū ieiuniū orō ſtʒ z elimoſina

Maior.

Reſtitutio tam in rebus ꝙ̄ actionibus ſeu paſſionibus non eſt pars abſolute ſatiſfactionis) (niſi proximo fiat cum exhibitione humiliationis Minor

Ad cuius perfectionem reddendi ſufficit voluntas cum quanta eſt poſſibilis reſtitutione ſm̄ conditionem vtriuſq; ad arbitrium bonorum Concluſio

Igitur qui capiunt z inducentes ad illud a quo ablatum eſt vel eius heredi ſi fieri poſſit reſtituere de neceſſitate ſalutis obligantur Maior

De elemoſinas queſtioēs.

Elemoſina ex compatientis electione facta actum dicit virtutis)(que ad illud preceptum affirmatiuum honora parentes eſt reducibilis
Que orationis ⁊ ieiunij vim includens in mortali dece dentem non liberat)(cuius operādi efficatia diuerſimo de perpendi poteſt
Igit̃ int̃ ꝑtes ſatiſfactionis)(elimoſina ſimpliciter dicetur eſſe maioris perfectionis

Utrum de turpiter lucratis quis faciens elemoſinam)(poſſet aliquomodo ſibi impendere illam

Septē ſt̃ ſpirituales ⁊ totidem elimoſine corporales inter quas ſepultura mortuo ẜm ſe paruz vtilis)(alios ad actum quandoqꝫ excitat orationis.
Que de nccārijs ad vitā vl̃ ſtat⁹ decētiā ſcā ē ꝯſiliū)(de reliquis vero vt virtutum actus preceptum
Igit̃ de turpi lucro ex lege ꝓhibito fieri nō dz)(quāuis de illis ꝑ actum turpem ꝯ̄ legez acq̄ſitis exhiberi poſſet

Nullus licite poteſt aliquid altri donare)(niſi aliquomodo per dominium cadat ſub eius poteſtate
Quamuis in ſocietatem matrimonij aſſumitur femina)(in domus tamen diſpenſatione manet inequalis viro
Igr̄ vxor fu⁹ vl̃ monach⁹)(ñ p̄t eē niſi ĩ caſu eliōſinari⁹

Ad corporis defectibus ſubueniendum ſufficienter inclinat natura)(a quo tamen deficit anima
Liberalitas nō in dationib⁹ ſed ſumptib⁹ pōt eē ad ſeipſum)(ſicut iuſticia ꝓpter equalitatis rōnem ad alterum
Igit̃ nullus facit ſibi elimoſinā ꝑ collatōem rei corꝑal)(ſed ꝑ exercitium actus corporis vel ſpiritualis

De ieiunio queſtio.

Utrū de ieiunio cadēti ſub p̄cepto poſſʒ fieri diſpēſatio)
(quod neceſſario ſit in tempore ab eccleſia ſtatuto

Maior

Ieiuniū eccleſie actū virtutis tēperantie noiat) (q̄ in ſu-
mēdis cibis ſm ei⁹ ſtatutū xpian⁹ ſe regulat Minor
Quod p peccat; ſatiſfactm̄ ius naturale reſpicit ⁊ poſiti
uum)(moderans actus hominum Concluſio
Igitur ipſum quodammō ad ſalutem neceſſarium) (ex
determinatōe temporis ⁊ cibi ptinet ad eccleſie p̄ceptū

Maior

Modus obſeruandi p̄cepta nō p̄t eſſe vniformis) (pp-
ter diuerſitatē actuū q̄ fiūt a ſingularib; Minor
Per que eccleſia ad bonū virtutis inducens cum vite cō
ſeruatione et valitudinis) (operandi non exigit totum
poſſe hominis Concluſio
Igitur cum alias pias cauſas ieiunium nō excludit) (tē
pore neceſſitatis platus cū illo diſpēſare poteſt.

Maior

Ad legiſlatorē ptinet ea q̄ ad humanā vitā neccārio ptinēt
lege ordinare ſm modū conuenientiorem Minor
Hominib; competit ieiuniū de ſe licitum ſp excepto paſ
ca ad p̄parandū ſe ſacramētorum gratijs) (que conferū-
tur tempore dominice reſurrectionis Concluſio
Igitur cum vnum tempus ieiunio magis ſit congruū)
(conuenientiſſime p eccleſiam eſt certis diebus anni de
terminatum

De oratōe queſtiones

Utrum vocalis oratio ad deum principaliter ordinata
etiam brutis animalibus ſit congrua

Maior

Oratio eſt ratōis optima deprecantis actus a latria eli-
citus) (que deſiderium voluntatis ad deum applicans
eſt de neceſſitate ſalutis minor

Hec in publicã diuiſa ⁊ priuatã dꝫ eẽ diuturna) (iuxta
deuocioꝛa ꝯditõeꝫ ſm actum ⁊ virtutẽ attenta Cõcl'o
Igitur cum latria ad quã ptinet oꝛatõ ſit in exterioꝛibꝰ
neccãrio actꝰ pfecte deum oꝛantis erit vocalis

Maioꝛ

Oꝛantis intẽtio ex neceſſitate determinabitur ad aliq̃d
quo pticulariꝰ inſpecto feruẽtiꝰ oꝛãs ꝯcupiſcit minoꝛ
Beatitudinem eternam tribuit ſolus deus) (ad quaꝫ in
patria ſancti nõ in purgatoꝛio vel mũdo ſunt impetran-
di cooperatoꝛes Concluſio.
Igitur deũ ſanctos ⁊ tpalia in ipm oꝛdinata petimꝰ oꝛõ
nibus) (q̃ pro oꝛãte ⁊ reliquis hoĩbus ꝯgrue fieri poſſũt

Maioꝛ

Diſtinctõem oꝛãtis ſubalẽ ad oꝛatũ oꝛõ req̃rit) (cum ac
ceptõe nõ natural' fecũditatꝫ. ſꝫ gtuite collatõis minoꝛ
Que ſpiritũ deo ſubdendo eſt ſatiſfactoꝛia) (ſp habẽs cũ
caritate merẽdi. licꝫ nõ impetrãdi efficaciã Concluſio
Igit' oꝛõ non conuenit diuinis pſonis in vna eẽntia nu
mero vnitis) (nec brutis aĩalibꝫ vſũ rõis non habentibꝫ

De penitentia oꝛiginalis

peccati ⁊ confeſſione venialis queſtio.

Utrum neceſſaria ſit oꝛiginalis peccati penitentia. aut
confeſſio venialis) (quod om̃ino deleri poſſet per feruo
rem charitatis

Maioꝛ

Contritio confeſſio ⁊ ſatiſfactio ſunt ptes penitẽtie) (nul
li ante baptiſma niſi in virtutis rõne exhibẽde minoꝛ
Cõtra oꝛiginale quod fuit impedimentũ gloꝛie) (requi
ritur diſplicẽtia que eſt de ſalutis neceſſitate Cõcluſio
Igitur penitentie ſacramentum. quod eſt vnuꝫ) (non oꝛ
dinatur in oꝛiginalis ⁊ venialis remiſſionem peccatoꝛũ

Maioꝛ.

Unũ veniale recedente voluntatis deordinatõne ſine al
tero. licꝫ non mortale dimittitur) (cuius deletio per ve
niale nunq̄ꝫ impeditur minor.
Ad cuiꝰ remiſſionẽ ſufficit grã priꝰ habita ꝑ motũ ꝯtritõ
nis) (vadẽs in actũ abſq; pena ſatiſfaciẽdi taxata. Cõcl'o
Igit̄ ſine confeſſione in actu vel in ꝓpoſito venialia poſ
ſunt remitti) (q̄uis pertineat ad conſiliũ ipſa confiteri.

Maior

Veniale remittitur ꝑ charitatis feruorez) (que explicite
vel implicite ſemper continet contritõnem minor
Quem omnia ſacramenta excitant ⁊ quedam alia. ſicut
aqua ſancta. benedictõ. ⁊ tonſio pectoris) (ad deuotõem
maiorem in tali propoſito exiſtentis Concluſio
Igitur a predictis venialia peccata remittunt̄) (inquan
tum in actibus meritorijs charitatis feruor excitatur

De circũſtantiis et ypo criſi queſtio.

Utrum circunſtãtie aggrauãtes peccata in actibus mo
ralibus ſunt vitande vt ypocriſis.

Maior.

Actus morales a ratione ordinantur in finem volunta
tis) (cũ omnibus ad illorum ꝓportõem reqſitis mior
Quorum aliqui ſunt in genere boni vel mali ſubſtantia
liter circunſtantias includentes) (que ſunt extra ſubſtan
tiam abſolute conſiderati actus Concluſio
Igitur illud quod non eſt de actuum moralium eſſentia
dicitur eius eſſe proprietas vel circunſtantia

Maior

Malicia actus ex circunſtantijs virtutem corrũpentibꝫ
cauſatur) (quarum vna magis elongat a debita propor
tione actus in finem minor
Priuatõnes et negationes ſcḋm diſtinctiones poſitiuorũ
differũt) (que diuerſas virtutum ſpecies conſtituunt

Igitur circũſtantie ſpẽm peccati mutãtes Cõcluſio
infinite aggrauant) (ex directa oppoſitõne quam ad ca
ritatem habent.

Maior

Ypocriſis ſpeciale peccatum veniale aut mortale priuãs
conformitatẽ ſigni oſtendentis perſone conditõnes)(cõ
tra veritatem eſt iactantie ſpecies minor
Que ſicut quidam ludus vt militia negotiatio ſpectacu
lum) (impedit finaliter penitẽtie fructum Cõcluſio
Igitur ypocriſis eſt ſep̄ vitanda cum alijs. que q̃uis li/
cite fieri poſſũt)(tamẽ penitendi finem vtilem auferunt

De iuſtificatõe impii qõ

Utrum iuſtificatõ impij dependens a diuina miſericor
dia)(poſſet dici quodammodo miraculoſa

Maior

Juſtificatõ impij eſt in homine rectitudinis ſtatus ſm
diuerſas eius partes) (que per gratiam anime nouita/
tem cum ſanitate efficiendo cauſatur minor
Hec cum vocatione interiori effectum pertingente idem
ptica) (ad deum per gratuitatem voluntatum eſt acceſ/
ſus productiua. Concluſio
Igitur eius effectus ꝑ moduz appropriationis)(in attri
butum diuine miſericordie eſt reducibilis.

Maior.

Uiolentia fieri non poteſt in potentia voluntatis)(pp/
ter conditõem multiplicis in ea libertatis minor
Ad cuius vſum cum affectu in deum tendente pertinet
peccati deteſtatio) (priuſ q̃ gratie expellentis peccatum
poſſibilis fit infuſio Concluſio
Igitur ad iuſtificatõnem anime preparatio requiritur)
(qua homo faciendo quod in ſe eſt congrue ad gratiam
dei diſponitur

Maior.

Supra creati agentis virtutem ſine naturali capacitate eſt miraculum)(preter modum in rerum naturalium effectibus conſuetum. minor

Ordo naturalis ad iuſticie rectitudinem rationali creature conuenit)(quam deus animam in creando eidem comproduxit. Concluſio.

Igitur iuſtificatio impij non eſt miraculoſa)(ad quã ꝑ ordinem nccãrio diuerſimode quatuor ſunt requiſita

De contritione queſtio.

Vtrum dolor contritionis de peccatis commiſſis inter oẽs dolores maximꝰ)(conuenire poſſet dampnatis ⁊ ĩ purgatorio exiſtentibus:

Maior.

Contritionis dolor de commiſſis eſſentialiter in voluntate eſt virtutis penitentie actꝰ)(cum attritione ſubſtantialiter ydempticus. minor

Quaz contra penas fieri eſt impoſſibile ſed mortale aut veniale proprium in generali vel ſpecialiter in principio iuſtificationis ſi fuerit cognitum. Concluſio

Igitur contritionis dolor de preſentibus peccatis)(nõ erit niſi ex prudentie cautelã de futuris

Maior

Deus in quem vniuerſa vt finem vltimum ſunt ordinata diligitur)(a quo per peccatum voluntas ad commutabile bonum malicioſe auertitur minor

Dolor contritionis in ratione non poteſt eſſe nimius ſm commenſurationem caritatis)(que erit in operando cũ conſeruatione vitalis corporis Concluſio

Igit̃ quãuis dolor contritionis ſit maximus)(nõ tamen pro omnibus peccatis equaliter ab omĩbꝫ eſt ꝑagendus

Maior.

Homo peccando contra deum meruit eternam penam)(que merito paſſionis chriſti iuxta hominis poſſe muta-

tur in temporalem. minor.
Contritio ſm actum vel durationem tãtum poteſt inten
di)(q deleat culpam omnem cũ reatu Concluſio.
Igitur durabit per totum tempus vite hominis in ſta
tu merendi exiſtentis)(non conueniens meritorie damp
natis vel in purgatorio exiſtentibus.

De confeſſione queſtio

Utrum confeſſio facta ſolis ſacerdotibus)(ſit homini
confitenti de neceſſitate ſalutis:

Maior
Per ſacramentum penitentie (cuius pars eſt confeſſio)
chriſti paſſio gratiam operatur)(ſine cuius acceptatõne
in voto vel actu culpa nunq̃ purgatur minor
Que eſt proteſtatio fidei ſupra ius rationis naturalis ſ;
leges variata)(ad quam chriſti fideles obligantur ex in
ſtitutione diuina. Concluſio.
Igitur confeſſio eſt de neceſſitate ſalutis)(a qua ſine pec
cato quandoq; dilata non poteſt abſoluere hominem au
toritas ſummi pontificis.

Maior
Confeſſio qua morbꝰ peccati mortalis ex ſpe venie apſe
rit)(eſt actꝰ qui a penitẽtia ꝟtute elicit minor.
Que propter clauium poteſtatem ſolum proprijs fiet ſa
cerdotibus)(qui collato priuilegio penitentiam iniun
gendo poſſunt imperare alterius ſubditis. Concluſio.
Igitur laicis abſq; neceſſitate mortis aut alienis ſacerdo
tibus)(nõ fiet confeſſio vel ab ordĩs executione ipeditis

Maior
Confitentis ficte conſonat cor ſubſtantie confeſſionis)
(qui carens eius fructu eſt obligatus ad confeſſionem fi
ctionis. minor.
Unum peccatum ex alterius adiunctione aggrauatur)

ad quorum tamen curationem diuerſa medicina ſingu-
lis vtilis requiritur. Cōcluſio
Igitur charitas non abſolute ſed in participationē fruc
tus eſt de neceſſitate confeſſionis) (facta cum integrita-
te neceſſario ad modum contritionis
Maior
Per abſolutionem in voto mutatur in purgatoriam pe-
na eterna) (que ex vi clauium redditur homini in hac vi
ta proportionata minor.
Verbum proprium inter omnia eſt ſecreti conſcientie in
hijs que ſunt ſalutis precipue manifeſtatiuuz) (quod re
quiritur ad ſalubrem confeſſionē peccatoꝝ Concluſio
Igitur confeſſio a morte liberans aperiendo paradiſuz)
(non fiet nuncio ſeu ſcripto ſed per proprium verbum.

De poteſtate clauium ec
cleſie queſtiones

Utrum ſunt ſolum due claues poteſtatis eccleſiaſtice)
(quibus competit ſacer dotibus peccata remittere
Maior
Sacramenta per chriſti paſſionem vim acceperunt in
cruce dormientis) (quorum poteſtas dimittendi pecca-
ta cum clauibꝰ ꝯpetit eccl'ie miniſtris: minor.
Ad quos requiritur ab indigno digni iudiciū diſcretio
nis) (cū actu quā cuiqꜫ impedūt abſolutōis Cōcluſio
Igitur due ſunt claues militantis eccleſie) (per quas vir
tute dei ⁊ ſacramēti crimīoſos pn̄t pſbiteri abſoluere.
Maior.
Macula eſt priuatio pulchritudinis anime) (facta a pec
catis obſtaculuz ponentibꝰ in aīa ſpūſſci grē minor
Peccator dū auertēdi affectū a deo pꝫ eꝰ benignitatē amit
tit) (decorē ornatꝰ ſine dignitate grā aīe rſtituit. Cōcl'o
Igitur cum macula nihil in animam ponente quo ad et
nam penam deus peccata dimittit) (ſed nō tpalez ꝓpter

Queſtiones ſuper

actum peccati quem ſceleratus commiſit.

Maior.

Poteſtas clauiuz diſpoſitiue per miniſtrum operatur in remiſſionem peccatoruz)(que virtutem dei demonſtrat illic principaliter operantem deletionem illoꝝ minor.
Per quam ſacerdotes poſſunt abſoluere ſicut ligare a pena temporali)(pro qua ſatiſfacit paſſio xp̄i manente ad illã alicuius pene ꝓprie penitẽti ꝯformitate Cõcluſio
Igitur ſacerdotes tantum inſtrumentaliter operantur in vſu clauium)(iniungentes penitentiam ſm arbitriuz a diuino inſtinctu regulatum

De excõicatõne queſtioẽs

Utrum excõmunicatio tantum ferenda propter mortale peccatũ)(poſſet fulminari ꝑ quemlibet preſbiterorum

Maior

Per ſacramentum baptiſmatis ad cetum fidelium ⁊ ſacramentorum participationem: homo admittitur)(a quibus per excõmunicationem iterũ ſeꝑatur: minor.
Judicium eccleſie in penis delictoruz conformari debz deo. ꝓpter q̄ peccator debz ad corrigẽdũ dyabolo ſubeẽ)(ex cuius tamẽ manu poteſt iſpm redimere Concluſio
Igitur excommunicationis ſententia ſoluz fiet propter mortale peccatum)(que ſemper ſiue iuſta vel iniuſta ſortitur ſuum effectum.

Maior:

Excommunicatio actus clauis iuriſdictionis conuenire poteſt non ſacerdotibus)(a cuius vſu ſm actum priuatur p̄ſbit᷑ excommunicatus. minor
Que nec in ſeiſpm vl' in ꝯmunitatẽ faciẽda)(iteratis cauſ ſuꝑ eundẽ hominem eſt licite multiplicãda. Cõcluſio
Igit᷑ nullus cum ſeꝑatis ab eccl'ia ꝑ excõicatõnem maiorẽ ꝯmunicabit dẽpt꞉ certis caſibꝫ)(qđ in crimiẽ ꝑticipãs in diuinis vl ꝯ tẽptu eccl'ie faciens mortaliter peccat

Nullus ſacerdos excōmunicati culpam poteſt dimittere
per poteſtatem clauiuꝫ) (niſi iudex excommunicans ab
ſtulerit eius vinculum. minor.
Eiuſdē ptātꝫ ē excōicari) (cꝰ ē eandē ānibilari cōcluſio
Igitur per quēlibet ſacerdotem excommunicatio nō po
teſt tolli) (que inuite alicui infligiꝛ ⁊ vna ſine alia poteſt
dimitti.

Utrum poteſtas clauium ſolum conueniat noue legis
ſacerdotibus) (qui in gratia exiſtentes congrue abſol-
uunt ſubditos demptis certis caſibus.
Maior
Claues eccleſie ordinātur ad aperiēdū regnū celoꝝ) (ad
qđ diſponit grā noue legis ſacramētorū minor.
Caracterem chriſto ſacerdotes conformantem ſequitur
poteſtas clauium) (in quo chriſti ſequens principalem
formam eſt ſacramentalis clauis principiū Cōcluſio
Igitur claues regni ſolū conueniunt noue legis ſacer-
dotibus) (licet iuriſdictionis poſſet conuenire ceteris iu
dicibus ⁊ ſ̄m vſum ſolummodo mulieribꝰ
Maior.
In ſacramētorū diſpēſatione aptitudiem agētis īſtrumē
talis) (accipit q̄s ex caractere ordīs ſacerdotal' minor.
Sicut participatio forme in effectum introducende in-
ſtrumentum non facit) (ita priuatio illius inſtrumenti ꝯ
gruentiam eius non deſtruit. Concluſio.
Igitur ſacerdos in gratia meritorie habet vſum clauiū)
(a quo ſciſmatici heretici degradati ſuſpenſi excommu-
nicati priuantūr propter materie defectum.
Maior
Uſus clauiū ſupra ſubditos requirit prelationis pote-
ſtatem) (qui illius actus debita efficiuntur materia per
ſortem. minor.
Ad omnium abſolutionem per ſe extenditur poteſtas or
dinis) (ſed ad aliquos tantum limitatur per clauem iu-

riſdictionis: Concluſio
Igitur quilibz ſacerdos poteſt abſoluere ſibi ſubditos)
(demendo caſus ſuperioribus illius reſeruatos

De correctõe fratña que/ſtio

Utruz correctio fraterna facta a prelato incũbat
ſubditis)(ſm quã diuerſimode pene infligunt̃ ꝑ pctis.

Maior

Reuerti peccatorem ad recte operandi ſtatum eſt frater
ne corretiõis finis ex habitu charitatꝫ ꝓcedẽtꝫ minor
Que fit propter timorem turpis confuſionem inducen/
tis aut triſtis. reſpectu' inferẽde penalitatꝫ. Cõcluſio
Igitur propter ſalutem eternaz facta correctio fraterna)
(ad prelatos ⁊ ceteros in charitate exiſtentes pertinz ſub
differentia.

Maior

Monachus ſeruatis ſtatutis ſue religionis)(ſi cõmo/
de poteſt tenetur ad p̃ceptũ fraterne correctõis minor
Officiatus in notorio vel occulto peccato mortali corri
piendo peccat)(quod ex zelo faciens excepto ſcandalo
propter notorium non committit. Concluſio
Igitur ſubditꝰ rõne pſone ꝓpter charitatis diuine zelũ)
(licite ſine inflictione pene poteſt corrigere prelatum.

Maior.

Secreta admonitio p̃cedat fraternam correctionez)(et
publica ſilr̃ nõ habita ſpe vl'al's ad emẽdatõez minor
Que debet fieri ab hijs qui proſunt admonẽdo)(cuius
duo erunt teſtes vt negantem coram prelato de crimine
conuincat. Concluſio
Igitur multipliciter corripiendorum peccata)(ſunt a iu
dice eccleſiaſtico punienda

De ſatiſfactione queſtio

Quartũ ſentẽtiarũ

Utrum ſatiſfactio que in termĩo vite nõ eſt poſſibil')(poſ
ſet fieri ab alio non exiſtente reus criminis

Maior

Voluntas in hac vita non eſt confirmata in peccatis)(a
quibus decedentes poſſunt abſolui per quecunq; ſacer-
dotẽ ꝛ laycũ quãuꝫ illa abſolutõ nõ ſit ſacramẽtal' mĩoꝛ
Culpa per penam ſemper reoꝛdinatur)(niſi ꝯtritõne cõ
ſummata qua penitens a pena ꝑfecte liberat' Cõcluſio
Igitur quãuis ſatiſfactio in fine vite nõ eſt homini poſſi
bilis)(tamẽ in purgatorio talis grauiſſime eſt puniendꝰ

Maior

Pena ad ſoluendum debitum culpe ſm eius quãtitatem
taxatur)(ſed vt eſt remedium peccantis vl' aliorum .pro
minori peccato maior interdum pena infligit' minor
Que in ratione debiti ꝓ alio facta ꝓpter corpalẽ. vl' ſpũ
alem defectum eã ꝑficere nõ potẽte ẽ ſatiſfciua. Cõcl'o
Igit' inquantum actus vnius per charitatẽ fit alteriꝰ ꝓ
alio poteſt ſatiſfacere non tamen merendo premium eẽn
tiale)(ſm merẽtꝫ diſpõez dandũ niſi ĩfinite fuerit efficatie

De indulgentiis queſtio

Utrum indulgentie que per papam plenarie diſpenſan
tur)(pro rationabili cauſa tantum diſtribuant'.

Maior

Penitentie operibus multum ſupererrogauerunt chri-
ſtus cum ſanctis)(cuius meritum in ſacramento operãs
non incluſum ipſorum excedit efficatiam minor
Ex quorum habundantia inpetrantibus remiſſio pene
largitur)(quam ſicut effectus ſue cauſe quantitatẽ ymi-
tatur. Concluſio:
Igitur indulgentie que per chriſti vicarium diſpenſan
tur)(ſub cuius ſunt arbitrio tantum valent pro quanto
pronunciantur. Maior.

Indulgẽtie preſupponẽtes clauẽ iuriſdcõis)(fiũt ab ha
bẽte in eccl'ia vniuerſaliter ptãtem regimis. minor.
Que poteſtas p̱ mortale pctm̃ nõ tollitur)(ſed bonis gra
tie quibus eſt contrarium priuatur Concluſio
Igitur ſolus papa habens poteſtatis plenitudinez)(ex-
iſtens in mortali peccato conferre poteſt indulgentiam:
Maior
Que tam laycis q̃z religioſis valet in caritate exiſtentibꝫ)
(ſeruatis pro quibus datur conditionibus minor
Op⁹ pp̃ũ p̱ operantis intentõem p̃t ad alteꝝ applicari. ſed
nõ indulgẽtia ſ̃m volũtatẽ dantꝫ diſtributa. Cõcluſio
Igitur indulgentie ex cauſa date non valent in mortali
peccato exiſtenti)(quam vnus pro alio non poteſt facere
que etiam proſunt illas conferenti.

De peñ purgatorii queſtio

Utrum pena purgatorij que eſt omnium maxima)(dif-
ferenti modo purgat venialia.
Maior
Pro defũctꝫ in purgatorio eccl'ia ſolũ depcat̃)(in q̃ reat⁹
pene in vita nõ delete grauiſſime punietur. minor.
Cui⁹ loc⁹ ſ̃m legẽ cõez ẽ iuxta infernũ)(in q̃bꝫ ẽ idẽ ignis
ſubſtãtialiter nõ ſ̃m virtutez ad puniẽdũ Cõcluſio
Igit̃ illa pena ꝯditõnal'r volita ſ̃ſus ⁊ dãpni oẽz tpalẽ ex
edit)(p̱ quã ſolũ diuĩa iuſticia ſine ãgeloꝝ miſterio puit
Maior
Propter peccatum mortale quo homo in hac vita a deo
ſimplicit̃ ſepat̃)(poſt hãc vitã i et̃nũ cruciabit̃. minor
Sed venialia charitati coniuncta purgantur()que per
diuerſa cremobilia ſignificantur. Concluſio.
Igitur venialia mortalibus coniuncta)(per accidens
ratione ſubiecti ineternum ſunt punienda.
Maior
Sicut acerbitas pene correſpondet qualitati culpe ita

SLUB Wir führen Wiſſen. GÖRLITZER SAMMLUNGEN OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK Uniwersytet Wrocławski

cuius diuturnitas in ſubiecto radicatōni macule miōr
Quedā venialia ſunt ſubiecto pre ceteris magis affixa) (ex affectus illorum fortiori adherentia Cōcluſio
Igit̃ ſm venialium peccatorum dr̃ītias diuina iuſticia multipharie infligit penas

De ſigillo ꝯfeſſionis qō

Utrū peccata q̄ cognoſcunt̃ ſub ſigillo ꝯfeſſionis poſſet aliq̄s ꝯpelli ad manifeſtādū tp̄e nccitatis Maior
Confeſſio generalis facta in charitate ex ꝯtritōe humiliatōne ⁊ ſacerdotis oratōe) (nō eſt ſacramētalis niſi a poteſtate clauiū applicata q̄ cāt deletōem venialiū minor
Peccata mortalia oblita generali ꝯfeſſione ex vi clauiuꝫ in pena dimittunt̃) (ſed propter erubeſcentiam ad memoriam reuocata neceſſario confitebunt̃ Cōcluſio
Igit̃ confeſſio eſt peccatorum deletiua) (qua ſubījciens ſe ſacerdoti que nō fecerit vitat confitēda Maior
Confeſſio ſacramentalis de iure diuino ſubījciens hominē ſacerdoti ſignum eſt interioris confeſſionis) (ꝑ cōtritōem charitate informatā pctā tegentis minor
Cui ſigillū confeſſionis annexū eſt illorum quibꝫ competit confeſſio ſacramentalis) (cuius ſicut actum ita celandi debitum laicus in neceſſitate recipit Concluſio
Igit̃ nullus poteſt ab homine cogi (qua ſcit peccata vt deus) ad reuelatōem confeſſionis) (etiam cum iuramento vel ſententia late excōmunicationis. Maior.
Summus pontifex non poteſt aliquem licentiare ad manifeſtādum ſecretum cōfeſſionis) (quod poteſt confitēti manifeſtāte ſub ſpē hūane collocutōis minor
Peccatum ꝑ confeſſionem ⁊ abſq̄ illa ſcitum) (nō manifeſtabit ſacerdos ad vitandum ſcandulum Concl'o
Igitur q̄uis quidam ſacerdotes ſciant peccata abſq̄ ſigillo confeſſionis) (non tamen manifeſtabunt cogēti niſi tempore neceſſitatis:

SLUB Wir führen Wissen. GÖRLITZER SAMMLUNGEN OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK Uniwersytet Wrocławski

Queſtiones ſuper

Utrū peccata ſemel dimiſſa)(ratiōe ingratitudinis ſunt iterum confitenda Maior.
Mortalia miſericorditer penitēti dimiſſa actu ſequētis peccati redeunt ratōne ingratitudinis)(in qua ſ̃m dele/torum ꝓportōnem eſt equalitas reatus minor
Confeſſio quorūlibet peccatorum) (directe ordinat̄ in deletionem ipſorum Concluſio.
Igit̄ pctā ſel' deleta nō debēt iterū ꝯfiteri) (niſi inq̄ꝫtū ſi ne ipis mod⁹ ſatiſfaciēdi ꝓ ingtitudine nō poſſꝫ haberi

De forma verborū ſacramenti penitentie

Utrū pm̄a cauſans remiſſionē pctōꝝ)(ſicut baptiſm⁹ req̄rat determinatā formā verboꝝ Maior
Exterior penitentia eſt ſacramētale ſignū non cauſās g̃tiām) (cui⁹ nō eſt detm̄inata forma verboꝝ. que ſicut in reliq̄s ſacramētis eius ſ̃cat materiam minor
Cuius interior actualis cōtritō ſatiſfactō ꝛ ꝯfeſſio in ꝓ poſito ꝑ actū penitētis) (ſed actu miniſtri diſponēte ad grām ꝯiūcto ab vtroq; eſt res eius cāta Cōcluſio
Igitur pctōꝝ remiſſio eſt hui⁹ ſacram̄ti res vltima)(que īmediate cauſat̄ ab interiori penitentia Maior.
Ex materia ꝛ forma in omnibus rebus compoſitis effi cit̄ aliquod vnum) (quas ex abſolutōne ꝛ actu ſuſcipiē tis eam habꝫ penitētie ſacramentum minor
In quo ſignificandi rō ex parte materie attendit̄. que eſt magis ſenſibilis) (ſed efficacia producendi effectū certi tudinaliter eſt principij formalis Concluſio
Igit̄ in h̄ ſacr̄o indicatie fiet forma abſolutōis v̄boꝝ)(ſi de pcatō p̄mittat̄ ad ſuſcipiēt' idiſpōeꝫ tollēdū Maior
Quod ſacramentū ꝓpter paſſioneꝫ xpi cum clauibus ec cleſie) (dicit̄ eē p̄ncipium cātuum gratie minor
Penitentia de malefactis eſt magis iuris natural') (mo d⁹ tn̄ detm̄iate agēdi illā in noua lege ē inſtitut⁹ Cōcl'o

SLUB Wir führen Wissen. GÖRLITZER SAMMLUNGEN OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK Uniwersytet Wrocławski

Igiṫ cũ lex moyſaica neminẽ duxit ad pfcm̄) (añ xp̄i ad
uentũ nõ erat hoc ſacram̄tũ inſtitutum.

De ſacramẽto ordinis qõ

Utrũ abſq3 ſacramẽto baptiſmatis ⁊ grã poſſ3 congrue
ſuſcipi ſacramentum ordinis) (ſu p̄ quẽ altiorem nõ ad
dit dignitas epiſcopalis. Maior.

Septem ordinum officia chriſtus in ſemetipo exhibu
it) (quos ad obſeruandũ poſterioribꝰ in eccleſia ſalubri
ter reliquit minor.

Quorum numerus poteſt attendi penes ſpiritusſancti g̃
tiam ſeptiformem) (qua3 ſine pctõ ordinem accedentes
ſuſcipiunt ampliorem Conclõ.

Igitur exiſtẽs in grã ad exemplar noſtri ſaluatoris) (ſi
ne pctõ ſuſcipere poteſt cum augmento eius ſacramen
tum ordinis Maior.

Abſq3 ſacram̄to baptiſmatꝫ vt fũdam̄to ſpñal' capacitatꝫ
nullꝰ p̄t ſuſcipe caracterẽ ſacramẽti ordinis minor

Spiritusſanctus militãtem ſuis donis vegetans eccleſi
am) (non permittit ſue bonitatis ſtimulo in ea vniuerſa
liter errorem. Cõcluſio

Igitur in ſacerdotem modaliter ab ep̄o ordinatus ſine
baptiſmate) (ſolum ex ſpiritusſancti non propria confi
cit veraciter poteſtate Maior.

Ordo eccleſie ſignaculum eſt quo ſpiritual' poteſtas tra
ditur ordinato) (cuius excellentia attenditur ex actu ⁊ fi
ne ſibi debito minor

P̄tãs faciẽdi aliq̃s ſacras actões ⁊ diſpẽſãdi ſacra aliq̃
conuenit epiſcopo) (quam non hab3 ſimplex ſacerdos
carens tali officio Concluſio

Igitur ſup ordinẽ statꝰ ſacerdotal') (nõ addit altiorẽ ſu
p verũ xp̄i corpꝰ ꝯficiendũ dignitas epiſcopalis

De hereticis et ſimonia
cis queſtio.

Utrū heretici poſſūt ꝯferre ordines repugnātes ꝗbuſdā
hoib)(ꝑ ꝗb ſi pecunia capiatur committitur actus ſy-
moniacus Maior
Solus eps habꝫ miniſtrare ordines ex completōne ſue
ptātis)(quā ad minores cōferēdos ſacerdoti ſimplici cō
cedere poteſt plenitudo pontificalis maieſtatꝫ minor
Que indelibiliter ꝑmanēs cū ꝯſecratōe datꝛ)(ꝑ quā ſup
corp⁹ xpi miſticū directe niſi ſuſpēſus opatꝛ Cōcluſio
Igitur heretici ſciſmatici preſciſi cōferre ⁊ ordinare poſ
ſunt)(ſed ſciēter ab ipis contra eccleſie ſtatutū recipien
tes peccatum mortale cōmittunt Maior
Ordo collocat hominē in ſtatu celſitudinis)(ad quē ꝗs
efficitꝛ ineptus ipedimēto claritatꝫ ꝑſone ſeu act⁹ mior
Cui dū ad euchariſtiā que ē cātiua pacis referatꝛ)(in ſā
guine xpi ꝑ nob effuſo .homicidiū ꝯtrariatꝛ Cōclo
Igitur illegittim⁹ homicida mulier vel ſeruus in ſtatu
ſubiectionis)(nō ſunt ordinandi: ꝗuis bene carentes
vſu rationis Maior
Super ſpūale per cauſalitatē pt cadere deliberata emen
di voluntas ⁊ vendendi)(que ex ſimilitudine actuū ꝓp-
ter falſam eſtimatōem ꝯparantꝛ hereſi minor
Hoc ſacramētū nō impeditꝛ ꝓpter pctm̄ hois)(a cuius
executōe ſuſpenditꝛ ſymoniacus Concluſio:
Igitꝛ ſymonia dr eē herek que eſt ꝯpleta volūtas emendi
ſpirituale vel ei annexum)(aut ad vſum ſpiritualem de-
putatum Maior
Congrua rerū venditō fit a domino ꝓ aliquo .eiuſdem
valoris vel illi adequato minor
Diſpēſatores ſacramētoꝝ ſtꝫ miniſtri)(in quib licꝫ ſūt
corpalia)(ē tm̄ ſalutaris grā dei infinita Cōcluſio
Igitur nullū ſpūale inquantum huiuſmodi)(poſſꝫ pro
aliqua re temporali licite emi vel vendi

De extrema vnctōe qōes

Utrū ſacramētū extreme vnctōis a xp̄o inſtitutū) (ſit ali
cuius caracterꝫ hoī vngendo īpreſſiuū   Maior
Extreme vnctōnis ſacramentum immediate hominem
diſponens ad gloriam eſt perfecte vnum) (quod a cor
pore exeuntibus confertur ſolum   minor
Hoc vim purgādi defect⁹ ex actualibꝫ cauſatos habꝫ ex
ſua inſtitutōe) (tm̄ a xp̄o diuinit⁹ ꝯceſſaꝫ   Concluſio
Igitur nō habuit figurā in tp̄e veteris legꝭ) (p̄mulgatā
ab apoſtolꝭ in ſtatu plenitudinis   Maior
Peccatoꝝ remiſſio inſtantanea fit hoc ſacramento. vir
tute vltime actōnis) (que reſpectu aliorum precedentiū
dicitur eſſe formalis   minor
Cum qua introducitur p̄oteſtate diuina. non natura
materie ſanatō corporalis) (dūmodo careat repugnan
tia medicatōnis ſpiritualis   Concluſio.
Igiꝭ duplex eſt hui⁹ ſacramenti effect⁹) (quod p̄pter ite
ratōem ſuā nō eſt impreſſiuū alicui⁹ caracterꝫ   Maior
Cuius materia eſt oleū oliue ab epiſcopo conſecratum)
quod quia vbiqꝫ haberi nō poteſt non eſt de neceſſitate
ſalutis ſacramentum   minor
Quod ꝯferens grām plenitudinis ſanandi in pctōꝝ reli
quijs) (datꝭ in extremo vite exeuntibꝫ   Conclō
Igitur eius conueniens materia eſt oleum oliue ad inti
mos penetrantis) (cuius ad infirmos applicatō fieri po
teſt p̄ actum ſimplicis ſacerdotis

Utrū forma in vnctōe fiat p̄ modū dep̄catōis) (que datꝭ
in extremo vite exiſtentibus   Maior
Sacramēta noue legis cōſiſtunt in rebus et verbis) (q̄
habēt modū forme op̄antis in illis   minor
Extrema vnctō datꝭ īfirmis ꝛ p̄prijs deſtitutꝭ viribꝫ) (q̄
indigēt ſubleuari alicui⁹ orōnibus   Concluſio
Hui⁹ igiꝭ ſacramti forma eſt dep̄catiā) (q̄ ex p̄te ſuſcipiē
tis nō eſt alic⁹ effect⁹ certitudinalꝛ cauſatiā   Maior
In q̄ ad infirmū applicato cauſatꝭ remiſſio pctōꝝ) (quā

fieri nõ ↄtingit p̱ laicũ. q̃ caret ptãte clauiũ minor.
Per ſanatõem corpalẽ denotat̃ curatõ met̃ʒ) (ſicut exterior ablutõ ẜcat iteriorẽ in ſacr̃o baptiſmatʒ Cõcl'o
Igitur ſolũ in extremo vite ↄfert̃ ĩfirmis) (nõ puerʒ ꝛ furioſis arbitrij motu ad deuotõem carẽtibꝫ Maior.
Ritus vl'is eccl'e inungẽdi ĩfirmos eſt ad der̃miatas partes corpis) (in q̃bꝫ reſidet radix ſpũal' infirmitatʒ mĩor
Cogitatões que coinq̃nãt animam)(ſtʒ in ea a ſenſibꝫ exteriorib ꝫ p̱ ymaginatõnem Concluſio:
Igitur ex neceſſitate ſacramẽti debent inungiꝗꝫ ſenſus exteriores)(quibus inclinantibus legem dei tranſgrediuntur infirmi homines Maior
Nullum ſacramentale aut ſacramentũ) (effectuʒ habẽs ꝑpetuo durantẽ eſt iterandum minor
Sanitas mentis ꝛ corpis poſſũt multotiens amitti) (q̃ ſunt effectus huius ſacramenti Concluſio
Igitur extreme vnctõnis ſacramentum) (ꝑpter corruptibilitatem ſui effectus eſt ſepius iterandum.

De ſacr̃o mr̃imonii q̃õ

Utruʒ ad ꝑfectõnem matrimonij pertineat commixtio carnalis) (quod mitigans concupiſcentiam eſt cauſatiuum gratie ſacramentalis Maior.
Matrimonium quod inclinante natura voluntas perficit) (eſt finaliter propter bonum prolis ꝛ mutuum obſequium inter coniuges minor
Cuius actus per virtutem elicit̃ iuſticie aut religionis) (qui in charitate exercitus eſt principiũ merendi premij ſubſtantialis Cõcluſio.
Igitur hoc fuit inſtitutum in ſtatu innocentie in nature officium) (poſt vero hominis lapſum in peccati remedium. Maior.
Per quod. remedium ſanctitatis homini per ſenſibilia ſigna confertur) (cuius forma ſtʒ verba. quibus ſenſus matrimonialis exprimitur minor

Hoc in fide xpi ſua paſſione illud repſentātis eſt cauſa-
tiuum gratie) (mitigantis innatam concupiſcentiam in
ſua radice Concluſio:
Igitur ad eēntialem ꝑfectōem ſacramenti cōiugal') (nō
ꝑtinet neceſſario commixtio carnalis Maior
Mutuus conſenſus ꝑ verba de preſenti expreſſus cau-
ſat matrimonium) (qd̄ cum materiali actōe ꝑ diuinam
virtutem ſpiritualis effect⁹ eſt cauſatiuū minor
In quo (carnali cōmixtiōe dū ꝯſūmat̄) vnio hūane na-
ture inſeꝑabil'r a v̄bo aſſūpte repſentat̄ Cōcl'o
Eſt igit̄ mr̄imoniū viri mulieriſqꝫ ꝯiūctio marital') (int̄
legittimas ꝑſonas retinēs ꝯſuetudinē vite īdiuidual'

De ſpōſalib⁹ ⁊ eoꝝ tēpore

Utrū ſpōſalia ante ſeptēniū nō contrahēda (queſtio
diſponūt ad matrimnniū) (qd̄ repetitū impedit ſuſcepti
onē ſacrorum ordinum Maior.
Sponſalia ꝓmiſſionib⁹ facta abſqꝫ mortali nō poſſūt in
fringi ſecluſo impedimēto) (in quib⁹ pecunia in penam
apposita ob matrimonij libertatē nō ē ſoluēda. minor
Promiſſio ſeruāda reqrit ꝯgnitōꝫ prudētie de futur̄) (q̄
lis an̄ ſeptēniū nō p̄t natural'r ꝯuenire puer̄. Cōcl'o
Igit̄ licꝫ cōtrahi ſpōſalia in fine ꝑmi ſeptēnij. in q̄ īcipit
vſus rōis) (q̄ poſſūt dirimi ex m'tiplicib⁹ cauſ̄ maior
Unitas ſpōſe eccīe ad xpm ſignificatur ſacramēto coniu
gij) (cui repugnāt multiplices bigamie mōi minor
Hec cauſatur ex diuiſione carnis) (quā non recuꝑat ſa
cramētū baptiſmatis Concluſio.
Igitur bigamus nō eſt in ſacerdotē ordinandus) (niſi
ꝑ diſpenſaſionem ſūmi pontificis maior.
Iuramenti confirmatō dictorum in ſponſalibus) (non
facit verba de futuro eſſe cauſam conſenſus matrimo-
nialis. minor.
Carnalis copula poſt verba de futuro in foro cōſcientie
non cauſat matrimonium) (niſi ſ̄m eccleſie que foris

ſunt iudicantis iudicium Cōcluſio
Igitur iuramentū ⁊ carnalis copula vt hmōi)(non ſunt niſi iudicio eccleſie cauſatiua matrimonij

De coactione ad matri-motrimonium ⁊ voto queſtio

Utrum p coactōnem cum conditōne conſenſui apposi ta impeditur matrimonium) (quod inter ioſeph ⁊ mari am ſine carnali copula erat pfectum Maior.
Matrimoniū pacifice ex ſnia ſaluatoꝝ ē ppetuū)(cui me tꝰ repugnat cadens in cōſtantē virum minor.
Cōſenſus ꝯditionatꝰ bonis matrimonij nō ꝯtrariꝰ ē cā ipſius) (etiā de futurꝫ dum ſit nccārius Cōclō
Igif ex coactōe vel parentū pcepto) (niſi ex conditōe ali quis obligatur in matrimonio Maior
Defectꝰ in ītellectu voluntatꝫ euacuat conſēſum) (qui ef fectiue cauſat matrimonium minor.
Quod includit duas pſonas in quibꝫ qua caret ſeruus) (eſt vna poteſtas Concluſio.
Igif error ꝯditōis ⁊ pſone euacuat matrimoniū)(ex par te coniugis vtriuſqꝫ nccārio voluntariū Maior
Simplex votū in corde ſub ꝯditōe expſſū) (ſpūſcō reue lāte alr abſqꝫ pctō fieri ſinit poſtea ꝯiugiū minor
In quo maria cū ioſeph cōtrahēs certificata fuit diuini tus) (vt dyabolo celaref eius partus Cōclō
Igitur illorum pfecte fuit coniugium) (qꝫuis non copu la carnali conſummatum

De actu matrimoniali et eius impedimentis queſtio

Utrum actus matrimonial' de ſe licitus poſſet impediri ex indiſpoſitōne coniugis Maior.
Uſus intellectus ex delectatōnis in coytu vehementia abſorbetur) (quam diuina prouidentia appoſuit vt eſſe ſpecificum ſaluaretur minor

Cuius bona ſunt fides proles ꝛ ſacramentum)(que ex quodam ordine cauſāt matrimonium Cōcluſio
Igitur viri cum vxore carnalis cōcibitus. ex bonis matrimonij cenſetur eſſe licitus. Maior.
Ex q̄bꝫ actꝰ mrīmonial' hꝫ rōēꝫ ꝟtutꝫ)(ꝛ ſcitatē ſacramti ex īſeꝑabilitate vnioēꝫ xpi cū eccl'ia ſignificātis minor
In actu cōiugali omnes ardentior amator vxoris)(cōmittit culpam mortalis criminis. Concluſio:
Igit̃ quāuis actꝰ mrīmonij de ſe ſit licitꝰ)(p̄t tū fieri turpiter ꝑpter inordinatā delectatōem vſus. Maior.
Ad redditōnez debiti ex p̄cepto obligāt̃ ꝯiuges)(dū ſubſiſtēte ꝑſona ad illū maneat exercēdi poteſtas. minor
Mulieri mēſtruate natural'r nō licꝫ petere debitū)(ꝑpt̃ plis ꝑ ꝯmixtōēꝫ ſemis exſpectādū nocumētū Concl'o
Igit̃ coniuges in actu matrimoniali ſunt eiuſdem proportionis)(quoniam ſecundum dictum apoſtoli alter ē in poteſtate alterius.

De voto contra debitum emiſſum queſtio.

Utrum contra redditionem debiti coniuges poſſunt emittere votum)(quod non eſt omni tempore petendum propter eccleſie ſtatutum Maior.
Uotum eſt de bonis melioribus que ſubiacent proprie voluntati)(qualia non ſunt in quibus vnus mutuo obligatur alteri minor.
Pro generali neceſſitate eccleſie vir poteſt capere crucem abſqꝫ conſenſu vxoris)(quod illi non conuenit ex maiori periculo caſtitatis. Concluſio
Igitur coniuges non poſſunt emittere ſine alterius conſenſu votū)(niſi in caſu ꝯtra mrīmonij debitū Maior
Actus matrimonialis ex carnis delectatione rationem deprimit)(qui hominem ad intuenda ſpiritualia ineptum reddit minor
Ob carnis lubricitatem eſt ordinatum)(vt ſemper petē-

ti reddatur debitum. Cõcluſio
Igitur petere reddi debitum in loco ſancto vl' tempore
in quibꝫ homo debet orare ſemper eſt peccatũ Maior
In traductione ſponſe animꝰ coniugium)(ex nouitate
plus mouetur ad curam carnalium minor.
Determinatio tp̄is nõ ptinet eſſentialiter ad mr̄imoniũ)
(ſed eſt ab eccleſia ex rationabili cauſa iſtitutũ Cõcl'o
Igitur inter contrahentes temporibus ab eccleſia probi
bitis eſt matrimonium)(quibus iniungitur penitentia
vt tranſgredientibus eccleſie preceptum

De pluralitate vxoꝝ ⁊ pro

hibitione concubinarum. queſtio:
Utrum vnus poteſt habere plures vxores per diſpenſa
tionem ſanctiſpiritus)(ſicut non licet habere concubi-
nam ſub pena peccati mortalis Maior.
Multas mulieres impregnare poteſt vir vnus per qd
opeꝝ pacifica impeditur cõmunicatio)(i quo magis ab
horret vir mulierem plurium vtentem ɔſorcio minor
Dum pene hoīes dijs ſeruirēt)(neccãriũ fuerat ob diuini
cultꝰ icremētũ fideles mľtiplicari vt illũ r̄pareīt ɔcl'o
Igiť p varietate tp̄m ex diſpēſatõe creatoris)(licebat vi
rum eſſe maritum plurium q̄ꝫ vnius vxoris. Maior
Contra legem nature eſt habere concubinã)(qua carna
lis ſolum vtitur propter actus delectationem. minor.
Qai ex ſuo genere eſt mortalis)(per quē ad deum ⁊ pro
ximum tollitur amicitie fedus Concluſio
Igitur fornicatio ſimplex eſt mortalis)(priuans eiꝰ ac-
torem a fruitione eterne beatitudinis Maior
In ſuo pncipio pfecte iſtituta accipit naťa hoīs)(vt ɔiu
giũ ordīareť p totũ ɔiugũ vitã ad educatõez pl'ıs. mīor
Sola lex noua tollēs ɔ̄ria naťe r̄ducit hoīez ī natitat' ſta
tũ)(in q̄ nr̄õꝝ ē vniois ppetue xp̄i cũ eccia r̄catũ. ɔcl'o
Igitur matrimonio naturaliter conuenit ratio inſepara
bilitatis)(ſm ſtatum cuiuſcumq̄ꝫ legis.

De repudiatõe ⁊ reuocatione repudiate queſtio

Utrum repudiare vxorem ſit licitum)(quam vir poſt di
uorcium non poteſt reuocare ad debitum Maior
Agar vxorio affectu cognitam ex precepto dei Abrahã
eiecit)(quẽ moyſes ſcḋo libellũ repudij ꝑmiſit mĩor
Quod indies fiebat ꝓpter duriciã cordis)(non carens
iuxta ſententiam euangelicam reatu criminis Cõcl'o
Igiť dare libellum repudij non eſt licitũ)(quod admit
tebať populo iſrahelite ad vitandũ vxoricidiũ Maior
Ne vir vxorem faciliter repudiaret)(lex eã ad ꝯſtinuz ſta
tum ſibi recuperare poſt diuorcium probibebat mĩor
Que dum videbatur libellum repudij babere)(licite illa
poterat alteri viro ſe coniungere Cõcluſio
Igitur illum qui ſuam coniugem repudiabat)(lex abſ-
qꝫ matrimonio illa viuente probibebat maior
Quod ẽ ꝓcipuũ in cohibendis delectationibꝫ)(propter
difficultatem habet naturam ſpecialis ꝩtutis. minor
Uirtus aliqua eſt in medio rationis propter debitam
circumſtantiaꝝ conſiderationem)(que peruenit ad ma-
ximam ob mate rie eius quantitatem. Concluſio.
Igitur virginitas completa eſt virtus ſpecialis)(in car-
ne corruptibili perpetua meditatio incorruptionis.

De impedimentis matrimonij quieſtiones

Utrum ſacramentum matrimonij)(ex multiplici occaſi
one poſſet impediri. Maior
Cõiugiũ ĩ duobꝫ ex q̃bꝫ cãz hꝫ ꝯſiſtit()qḋ vt bonũ cetĩs
ſacramẽtis minus perfectũ multiſ mõis deficit. minor
Ad quod ꝯtrahendũ illos eccleſia nõ permittit)(a quibꝫ
act⁹ mrimonij ſimpl'r aut licite exerceri nõ poſſit ꝯcl'o
Igitur multa ſunt matrimonij impedimenta)(que de-

ſtruunt contracta ⁊ impediunt contrahenda. Maior:
Fidem non ſeruanti nullus obligatꝛ ad ſeruandum)(qđ
in penam tranſgreſſoris eſt a iure conceſſum minor
Dimiſſio fornicantis coniugis fidem tollens cum ſigni
ficatione ⁊ certitudine prolis)(eſt introducta ad corrigē
dum fornicationem vxoris. concluſio.
Igitur quamuis in caſu vir poſſet dimittere vxorem per
ſe quantum ad thorum)(non tamen quo ad cohabitatō
nem niſi per eccleſie iudicium maior.
Coniuges ad paria in diuorcio ex mutua fide iudican-
tur)(magis tamen mulier ſi ad prolis bonum ambo cō
parantur minor.
Cum nullus ex ſuo peccato reportabit commodum)
(non licet viro viuente mulierem tranſire ad magis deſi
deratum connubium. concluſio
Igitur cum diuortium abſq; preiudicio fit in fauorē vi
ri)(penitētia pacta habet ius vxorem repetendi.
Utrum conditio ſeruitutꝰ ignorata impediat matrimo
nium)(quod dñs nō pōt ꝓhibere alicui ꝯiugū maior
In matrimoniali actu alteri obligatur vnus coniugū)
(poſtulanti ſemper reddere debitum minor
In noſtra voluntate conſiſtit relaxare debitū)(qua ſpō
te quis ſubire poſſet detrimentum. Concluſio.
Igitur ſeruitutis ignorata conditio impedit matrimo
nium cantrahendū ⁊ dirimit contractum maior
Jus poſitm̄ nō deſtruit natꝛale vł' diuinū)(ex q̄ in xpo ſer
uitutꝫ ⁊ libtatꝫ in nuptijs nō ē dominiū minor
Seruꝰ nō tenetꝛ obedire dño in opatōe natꝛali īdiduī vł'
ſpēi)(cuiꝰ ꝯtinuatō ſpēaliter ꝯueit gñatōi: Concluſio
Igitur dominus ſeruo prohibere nō poteſt cōiugium)
(quamuis bene religionis ingreſſum. Maior
In rebus ꝑpetuis poteſt p̄ſtari impedimentū)(ne inci
piat effectꝰ qđ impotens eſt deſtruere inceptū. minor
In illis que reſpiciunt diſpenſationē domus vir eſſe di
citur caput ſue mulieris. concluſio

Igitur ꝑmanēte matrimonio abſq̄ ꝯſenſu vxoris) (vir nō vxor poteſt ſe ſubdere cōditōni ſeruitutis

Utrum ꝑtus ſequat̄ cōditōnem genitricis in ꝯiugio) (a quo ipedit ſacer ordo ⁊ vxoris occiſio Maior
Seruus eſt inſtrumētū in opatōe dn̄i conditōe ſeruitutis) (q̄ pertinet ad ſubſtantiam ſui corpis minor
Reſpectu ſeminis viri vēter mulieris eſt ſicut terra) (cuius naturam imitat̄ proiectū ſemen Cōcluſio
Igitur ꝑtus ſequit̄ ꝯditionē ſue genicricis) (a qua proles ſuſcipit ſubſtanciam ſui corporis Maior
Ex vi ſacri ordinis ⁊ voto continentie illi annexo tollitur matrimonium) (cuius actus repugnat ſpiritualitati ſacrorum ordinum minor
Matrimoniuȝ quod habet ꝑ ſua cā̄ cōſenſū) (nō ipedit ꝙuis ecōuerſo ordinē ſuſcipiendum Concluſio:
Igitur clerici exiſtentes in ordinibꝫ ſacris) (nō pn̄t cōſentire in actū matrimonial' ꝯiunctōis Maior
Eccleſiaſtica diſciplina que materiali gladio nō vtitur) (mulierem in adulterio deprehenſam a viro interfici ꝓhibetur minor.
Ad penitentiam ſunt reuocandi interfectores ſuarum coniugum) (quibus ex ſtatuto eccleſie probiberi debet matrimonium Cōcluſio.
Igit̄ occiſio vxoris quandoq̄ impedit matrimoniuȝ cōtrahendum) (quandoq̄ dirimit contractum

De voto queſtio

Utruȝ votum de meliori bono impediat matrimoniū) (a prelatis eccleſie quandoq̄ ex cauſa diſpenſandum
Maior
Uotum ꝑ deliberationem cum intentōne obligandi ad certam penam ꝑficitur) (cui teſtimonium hominū exterius correſpondens adhibebit̄ minor
Quod reſpectu meliorꝫ boni debꝫ fieri ab hoīe ſui iuris

ex habenti vſū ſue in diſcernēdo rōnis Cōcluſio
Igitur votum eſt teſtificatio quedā ſpontanee promiſſi
onis) (q̄ deo z de his q̄ ſūt eiꝰ debꝫ fieri ꝓprie Maior
Quod in ſolenne z priuatū diuidit) (per que bone fidei
ↄtractus inter deum z hominē efficitur minor
Per votum ſolenne homo amittens libertatem ſui cor/
poris) (non poteſt ſe tradere in poteſtatem recipiende
vxoris Concluſio
Igitur in hoc mortaliter peccat pretmittens votum rite
deo factum) (quod impediens matrimonium contrahē
dum dirimit contractum Maior.
Prelatus ſi videat expedire. cauſa precedēte legittima)
(poteſt ex iure diſpenſare cū votis vl' cōmutare. niſi in il
lo vouentis ſit determinata perſona minor
In votis ꝑpetuis requirit diſpēſatō ſūmi pontific) (ſꝫ
in tp̄alibꝫ illi nō reſeruatis p̄t fieri ab ep̄is Concl'o.
Igitur q̄uis omnes prelati miniſteriorum dei ſunt diſ
penſatores. inequaliter tamen conuenit eis vota diſpen
ſandi poteſtas

De termino mr̄imonii qō

Utrum viro mortuo exſpirat matrimoniū) (relictā ad
alterum ligare impotente ꝑ teſtamentū Maior.
Mulier que poſt viri ſui mortem cum alio nō cōtraxit)
(viro reſuſcitato cum illo matrimonium de nouo inire
poterit minor.
In quo dum carnem ſuam nō diuiſit in pluribus) (neu
ter coniugum cenſetur eſſe bigamus Concluſio.
Igitur nuptie. que per mortem terminantur ſunt bonū
mortalium) (quod altero reſurgente ſine vicio eſt volun
tarie iterandum Maior.
Res temporales ſunt in pleno poſſidentis dominio) (q̄
bus vtitur ante mortem pro ſue voluntatis beneplacito
Cui mulier eſt coniūcta in modū ſocietatis minor

que inter eos deſtruit̃ ꝑ exitum mortis Concluſio.
Igitur ꝙuis de bonis poſſeſſis liceat viro teſtamētum facere) (nequaꝙ̃ tamen alteri vxorem per illud legare

De diſpari cultu queſtio

Utrum cultus diſparitas impediat matrimonium) (a quo vnꝰ recedens altero viuēte p̄t remoueri Maior
Coniuges tenentur concorditer inſtruere filiū) (ad religionis diuine cultum minor
Inter quos tollit diſparitas cultus in fide. vnitatem intentionis. Cōcluſio.
Igitur diſparitas cultus impedit matrimonium) (niſi infidelis cōuertatur ad mľtitudinē credentiū. Maior
Inter infideles eſt verum matrimoniū) (ad naturaľ nō ad ſupnaturalis perfectionis complementū minor
Quod fides in illo vni coniugum ſupueniens perficit) (et alterius manentis infidelitas in cohabitatione ⁊ debiti redditione licite deſtruit Cōcluſio
Igitur cum infidelis accedens ad baptiſmum priori vita moritur) (liberatus eſt a debito quo prius infideli vxori obligabatur Maior.
Uxoris infidelitate permanente in contumeliam creatoris) (vir ↄuerſus p̄t ↄ̄here mr̄imoniū fideľ ↄiugi; mior
Cui iniūgit̃ ꝑpter crimen infidelitat;) (vt cū alio nō cōtrahat virtute vinculi mr̄imonialis p̄cedētis Concľo
Igitur cū matrimoniū in fide xp̄i eſt ꝑfectū) (ſoluunt̃ ad illam ↄuerſi a vinculo infidelium coniugum.

De cōſanguintate queſtio

Utrū ↄſanguinitas impediat matrimoniū) (que multipliciter computatur ſm̄ diuerſitatē legū maior
Coniuges congregant̃ cū amicicia in generatōis actu) (quo in ſemen conuertit̃ ſanguis. a quo vinculū cauſari dicitur conſanguinitatis minor

Jn prole genita eſt virtus patris)(q̄ p̱ media deducta de
ſipit vt virtus inſtrumētalis agētis Concluſio:
Jgitur conſanguinitatis vinculū ab eodē ſtirpe deſcen
dētium ex carnali ꝓpagatōne cōtrahitur)(que in gradu
determinato tandem finitur maior
Jn propagatōne carnali gradualr̄ ſubordinatis)(linea
ſumitur conſanguinitatis minor
Jnter quos triplex p̄t attēdi habitudo)(quā ſm actū ge
neratōis naturalis facit communicatio Cōcl'o
Jgitur cōgrue ponit̄ linea conſanguinitat̄)(q̄ alio mō
computat̄ ſm canones ⁊ a legiſtis maior.
Mulier viro ſubiecta ē eius ſocia)(cui⁹ grā mr̄imoniū
nō ꝯpetit matri cū filio. neq̄ꝫ patri cū filia minor.
Cui⁹ fines ſūt ꝑles cōcupiſcētie repſſio cū amicicie mul
tiplicatione)(que ſufficienter conueniunt coniunctis
in conſanguinitate Cōcluſio
Jgitur ſm multiplicatōem finiū a diuerſis legib⁹)(diffe
renter prohibetur matrimonium conſanguineis.

De affinitate queſtio

Utrum reſtrictioni facte in gradibus conſanguinita-
tis correſpondeāt matrimonium impedientes gradus
affinitatis maior
Jn noue legis principio ꝓhibebatur matrimonium in
quolibꝫ gradu cōſanguinitatis)(iuxta numerū donoꝝ
ſpiritusſācti ⁊ amicicie amplioris minor
Dum tp̄is ſucceſſu charitas friguit in cordibus multo-
rum)(multiplex initiebatur laq̄us dampnatōis ex ꝓhi-
bitōne trium graduū remotiorum Cōcl'o
Jgitur prohibitō reſtricta eſt ad quartam generatōnem
hominis)(in qua deus punit filios pro ſuorum paren-
tum peccatis maior.
Perſona alicui coniuncta per ꝓpagatōnem carnis)(ꝑti-
ceps fit ex radice eius conſāguinitatis minor

Mulier extrinſecus viro eſt adiūcta) (propter quod int illos cauſat ex carnis vnitate natural amicicia. Cōclo
Igit inter coniuges nō eſt affinitas pueniens ex carnali copula) (carens omni parentela Maior
Affinitas que ex ſola parte ſubiecti eius corrumpitur) (ex illicito concubitu propter ſeminis commixtionem etiam generatur minor.
In ſponſalibus fit pactō ſocietatis ꝯiugalis) (ex q̄ cauſatur iuſticia publice honeſtatis Concluſio:
Igitur ꝑ illa cauſatur gradus affinitatis) (que eſt īpeditiua matrimonialis contractus.

De cognatione ex adoptione queſtio

Utrū ſpiritualis cognatō: ꝛ cauſata ex adoptione impediat matrimonium) (que eſt extranee perſone legittima aſſumptō in nepotē vel filium) maior.
Act⁹ generatiue ꝟtutis ex ꝓꝑa volūtate ꝓcedēs ē illicit⁹) q̄ extra ꝯiugiū generat illegitmus minor
Propt cui⁹ turpitudinē nō ꝑmittūt geīti ad dignitates vel officia) (cū q̄bꝫ ꝓuāt hereditate paterna Cōcluſio
Igitur q̄uis bona naturalia omnibus equaliter conferuntur) (incurrunt tamen dampnum in his. que voluntarie poſſidentur Maior
In ſpirituali cognatione filius dei efficitur per ſacramētorum diſpenſatores) (et matris eccleſie per eius leuatores. minor.
Que contrahitur per baptiſmum confirmatōnem cū cathecismo) (inquantum eſt future profeſſionis ſignum in baptiſando. Cōcluſio
Igitur ſpiritualis cognatio ex tribus contracta impedit mr̄imoniū) (q̄ multiplicat ſm̄ triplicē ḡdū maior
Adoptio in duas ſpecies diuiſa ordinatur ad hereditatis ſucceſſionem) (ſicut generatio naturalis ad nature ſpecifice conſeruationem minor

Que ſolum competit habẽti poteſtatem diſpenſandi he-reditatem) (niſi obtenta licentia per principis autorita-tem. Concluſio

Igit mulieri ſerno minorẽni nõ cõpetit adoptatõ (que eſt extranee pſone in filiũ vel nepotẽ legittima aſſũptõ Maior

Cognatõ legalis in triplici gradu ex adoptõne puenit) (quam eccleſia confirmans approbauit minor

Nõ fit ad reprimendũ ↄcupiſcẽtiã carnis) (quã de facili exercerẽ ↄuerſãs adoptat⁹ in domo adoptãtẽ Conclõ

Igit ex legali adoptõnis ↄgnatõne cauſat vinculũ) (q̃ ſimpl'r in duob⁹ gradib⁹ ĩpedit matrimoniũ Maior.

Matrimonium ſoluitur morte vnius cõiugis) (cui nõ eſt prohibitũ ſucceſſiue cum pluribus cõtrahendi gra-dus numeroſitatis minor

Poſteriores nuptie eſſentialiter pfectum dicuntur matri-monium) (que carent plena ſignificatõne vnionis chri-ſti ⁊ eccleſie in comparatõne ad primum Concluſio.

Igit q̃uis tales nuptie ex pte vtriuſq; cõiugis vel muli-eris tm̃ ſũt licite) (nõ tamen p ſacerdotem ſtẽ benedicẽde

De reſurrectione queſtio

Utrũ in generali omniũ reſurrectõne occulta) (erit opm quorũlibet manifeſtatõ virtute diuina Maior

Non ptinget anima ratõnalis ad humane ſpeciei perfe-ctõnem beatitudinis) (niſi corpore ſupernaturaliter re-uinca in donis gratuitis minor

Chriſtus reſurgens ſimilitudinem habuit noſtre future reſurrectõnis) (quam angelorũ miniſterio cauſabit in voce tube nos vocãdo ad feſtũ eterne ſolẽnitatẽ Cõclõ

Igitur in fine tempoꝝ occulto generalis reſurrectõ ho-minibus eſt neceſſaria) (cuius cauſa efficiens in dilucu-lo chriſtus fertur eſſe vniuoca. Maior

In extremo iudicio cunctis ad memoriam reuocentur

ſua opera) (vt in tempore breuiſſimo legat quilibet qua lia ſunt in vniuſcuiuſqꝫ conſcientia minor
Secretum liberi arbitrij non cognoſcitur ab aliquibus creaturis intellectualibus) (niſi deo vel ipſis voluntarie reuelantibus Cōcluſio
Igit̄ operū taliū manifeſtatō tm̄mō dependet a ꝟtute diuina) (vt xp̄i iudic̄ oibꝫ iuſtior appeat ſētētia Maior
Idem numero homines reſurgent cū pertinentibus ad veritatem et decorem humane nature) (in iuuenili qua chriſtus fuerat reſurgēs etate minor
Quoꝝ quilibꝫ ad illā ſtature quātitatē gueniet) (ad quā virt⁹ nature ſine errore ⁊ defectu illos extēdiſſꝫ Cōcl'o
Igitur reſurrectō eſt illorum qui ceciderūt ſine vita animali in vtroqꝫ ſexu iterata ſurrectō) (quibꝫ cum quātitatis diuerſitate cōueniet eiuſdem ſtatus pfectō

De dotibus queſtio.

Utrum ſanctoꝝ corpora dotibus ornata ⁊ damnatoruꝫ ſine deformitate reſurgent) (quorū aīme ante reſurrectōnem demones igne infernali crucient Maior
Ab anima beata redūdat gloria corpis) (ppter pticipatōem cum ea meritorie actionis minor
Quod eidē in omnibus plene erit ſubiectuꝫ) (vt per motum ad extra conſiderare leuius poſſit pulchritudinem rerum: Concluſio
Igit̄ corpus īpaſſibilitate agilitate ſubtilitate claritate erit decoratū) (q̄ variāt̄ ſm̄ diuerſitatē meritoꝝ. Maior
Supmus autor qui naturam rerum in primordio condidit) (damnatorum corpa ne ſenſus impediatur doloris integre reſuſcitabit minor
Corporeus elemētaris ignis ſub terra calore intēſiſſim⁹ eſt inſtrumentū iuſticie vindicantis) (operans ſup naturemodū virtute pncipalis agētis concluſio.
Igitur damnati ſine corporum deformitate reſurgēt) (q̄rum experimentales pene abſqꝫ eorum conſummatione

perpetuo durabunt maior.
Rational' anima in corruptibili corpore retenta aggra-uatur) (atqꝫ agendi virtus ab igne infernali in ſepera-tam extenditur minor
In qua molis relicta quantitate) (non remanent (que ſunt in organis corporalibꝫ) potētie ſēſitiue Cōcluſio
Igitꝰ anima peccatrix ſepata experimentaliter igne infer nali affligitꝰ) (a qua nullꝰ ſenſibil' actꝰ exercetꝰ

De loco animarum et ſuffragijs queſtio.

Utrum animabus poſt mortem in diuerſis locis recep-tis) (ꝓſint ſuffragia ꝑ viuos fcā cū indulgētijs maior
Spirituales ſubſtantie in loco ſunt per modum diffi-nitōnis) (ad quem ſolum in illis ſufficit congruentia proportionis minor
Sicut ḡuia ⁊ leuia ad ſua detīminata loca mouentꝰ) (ita ex meritis aīe p̄mium vel penā conſequūtur Cōclō
Igitur ipſarum ſunt diſtincta multipliciter receptacula) (ex quibꝫ egredi pn̄t ꝑmittente diuina iuſticia maior
Salubriter orans omnia ſub poteſtate dei ordinate ſta tuta pro alio impetrare poſſet vi liberalitatis) (cui appli cata ſua intentōe ꝓſunt cū vnione charitatꝭ minor
Que membra eccleſie merito ⁊ numero conſtituens ma net in animabus a corpore exutis) (noticiam ſpecialiter cum viuis retinentibus Concluſio:
Igitur ſuffragia proſunt viuis etiam defunctis in pur-gatorio) (ſed non dampnatis beatis vel pueris in pa-trum limbo. maior
Sacramentum euchariſtie eſt charitatis cauſatiuū. in qua maiori plus proſunt merita) (cuius ſpecialis effec tus fertur elemoſina. minor
Suffragia ad illos directe referuntꝰ. pro quibꝫ fiūt etiā

cetera opa meritoria ꝛ indulgentie cuius forma conti-
net ꝙ pro eis facte proſint. Conclo
Igitur ſacrificium altaris elimoſina cum oratione)(plꝰ
ceteris operantur in reatuū deletione

De cognitione ſanctoꝝ et iuſticia dei queſtio.

Utrum ſancti pro nobis interpellantes orationes nrās
videāt in verbo)(quod cum aliquibus operatur preter
ordenem iuſticie quoſdam dampnando. Maior.
Sancti ad ſue beatitudinis perfectionem pertinentia ī
verbo cognoſcunt)(qui proximis charitatis affectu iux-
ta diſpoſitōem diuine volūtatatꝫ auxiliū ꝯferūt minor
Deus qui ex vniuerſi complemēto vltima in ſuos fines
per media reducit)(propter multas cauſas ſanctos pro
nobis interpellere voluit Cōcluſio
Igitur orationes pro nobis efficaciter interpellantes
ſancti in verbo vident)(que ex noſtro defectu ſemper im-
petrandi effectum pertingere nequeunt Maior.
Deus omnium conditor rerum conditionibus cōpetē-
tia cōfert volens ex iuſticia)(ſine qua plus de gratuitis
minus ve ſine iniqtate ꝯ ferre pōt ꝛ de pena minor
Que ordiate ꝑ p̄cedētis culpe meritū infligit̃)(ſine q̄ me-
dicinalr vt prima gratia alicui infertur Concluſio
Igit̃ deus cui omnium reruꝫ note ſunt menſure ꝑtingēs
ſua opatōe ad mediū īdiſibile)(ſtāte iuſticia petꝝ dāpna-
re ꝛ iudā ſaluare potuit. q̄ꝫuꝫ īpediat ordo p̄ſcie Maior
A ciuitate celeſtis patrie vinculo charitatis vnita ꝑpter
culpā mortalē iudicātꝫ iuſticia illos excludit)(q̄ a bono
eterno recedentes carere noluerūt peccatis: minor.
In rational creature ſubā cui ſꝑ ineſt culpa. nō pōt eſſe
ſm intenſionē acerbitatis paſſio infinita Cōcluſio
Igitur peccatoribus obſtinatis infligitur pena ſm du-
rationem temporis eterna)(in qua ſancti contemplātes
gloriantur de iudicis chriſti iuſticia.

SLUB Wir führen Wissen. GÖRLITZER SAMMLUNGEN OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK Uniwersytet Wrocławski

Queſtões ſuper

De iudicio ſanctorũ cum christo et eius miſericordia.

Utrum in finali occulto iudicio viri perfecti iudicabũt cum christo)(cuius miſericordia principalius iuſticia relucet in omni facto Maior:
Actus ſimplex diuine voluntatis ex ſue ſapientie diſpoſitione regulat⁹ miſeriã expellit creature rõnal'. minor
Deus excellentiſſimus in bonorum collatione operator cum meſericordia)(citra condignum peccatores punit ſine iuſticie repugnantia Cõcluſio
Igit deo ratione ſue bonitat ꝯpetit miſericordia)(q̃ in q̃buſlibꝫ effectibꝫ ꝑncipali⁹ relucꝫ iuſticia. Maior
Sicut rerum inſtitutõni. quolibet cũ natura ſibi debitũ accipiẽte. corrñdꝫ mũdi final' ꝯpletõ)(ita gubnatõ q̃ vnius cedit pẽa ad alti⁹ ꝑfectũ corrñdebit vl'i iudicõ mior
Hoc tempe christus ſub forma gl'ioſi corpis vt ab omĩbus videatur manifeſte apparebit)(qui de cordium occult in momẽto ſine vocali ꝓlatõe diſceptabit Cõcl'o
Igitur in nouiſſimis temporibus inſtantaneũ erit vniuerſale iudicium)(quod propter maiorem merendi ſollicitudinem omnibus eſt occultum Maior
Christus terribilis iudex ſuper hominem poteſtatem habet ad ꝓferendum pro meritorum qualitate ſententiam) quam viri perfecti in iudicandoꝝ ducẽt noticiã. mior
Uoluntaria pauptas a iuſto xp̃o indeflexibil' ꝓpter humilitatem exaltabitur)(ꝑ quam ꝑfecti diuitias extiores relinquẽtes in noticiam iuſticie trahunt Concluſio
Igitur ſolummodo viri perfecti ſm naturam ⁊ gratiam magis xp̃o aſſimulati iudicabunt)(in quo angeli tanq̃ humanorum actuum teſtes apparebunt

De igne ⁊ ſignis preceden tibus iudicium queſtio.

Utꝝ ignis ꝯflagratõis cũ ſignis varijs ꝑcedet aduẽtuꝫ

ſudicis)(quē dāpnati videbūt in corpore abſqꝫ compre
henſione diuinitatis. Maior.
Omnis immundicia ex culpa ꝛ contrarietatis ꝑmixtōe
in rebus cōtrahit)(q̄ vt locꝰ ſit ꝯuenientior ꝛ viſus de-
lectabilior glorioſis remouebit minor
Ignis de natura lucidus elemētorū nobiliſſimū eſt com
mu ni vſui hominum ineptus ob intenſam ſuam actiui
tatem cum maxima vi effectiua purgādi Cōcluſio.
Igit ex mūdanoꝝ igniū ꝯcurſu cauſabitur ignis cōfla-
grationis)(eiuſdem ſpeciei cum elementari mundū pur
gaturus ante tempus reſurrectionis Maior.
Chriſtus noue legiſlator ſm naturam humanam diuia
ꝟtute fulſitā eſt inuincibilis)(cui ex redemptione colla
ta eſt ptās celi ꝛ t̄re ſub forma ſerui iudicaturꝰ minor
Bonum per eſſentiam ſine gaudio ab intellectu carenti
oppoſita triſticia nō eſt viſibile. ad quod ratione ymagi
nis ſemꝑ permanet naturalis ꝓportio. Conclꝰo.
Igitur dampnati xp̄m iudicem ꝓpter ſupplicium in glo
ria corpis)(ſine appꝑhēſione videbūt diuitatꝫ: Maior
Ad iudiciariā ptātē aliq̄ p̄uia opa ꝑtinꝫ īdicare)(q̄bꝫ ad
ſbiectōeꝫ ꝛ r̄uerētiā diſponāt iudicādoꝝ aīe minor
Lumen ſolis primi hominis peccato minutuꝫ xp̄o mo-
rituro compatiebatur)(qui in tenebras cum ceteris pla
netis ante iudicium conuertetur Cōcluſio
Igitur multa ſigna erunt in ſole ꝛ luna ante aduentum
iudicis)(qui eo preſente propter meritum recuparabūt
ſeptupliciter copiam lucis

De ceſſatione motꝰ ꝛ ſanc-tificatione bonoruꝫ

Utrum in fine temporum ceſſabit celi motio)(in quo bo
nis dabitur finalis ſanctificatio Maior
Nouus homo in ſui deſiderij complementum videbit
oculis corporalibus)(expreſſa diuine maieſtatꝫ indicia
in rebus materialibus. minor.

Per motuz corporis celeſtis (deo animam recreante) fit multiplicatio hominum) (ex quibus eius ſapientia prefiniuit certum electorum numerum. Concluſio.

Igitur propter ſtatum glorie futura eſt mūdi innouatio) (in q̄ corporū celeſtiū diuinit⁹ ceſſabit motio Maior

Entis per eſſentiam beatitudo illi ſubſtantialiter ydemptificatur) (que a creatis iuxta diuerſos eſſendi gradus ſimilitudinarie participatur: minor.

Hec regnum celorum dicta eſt in fruitione diuine eſſentie) (et vltimus finis. ad quam pax immediate diſponit et vita intellectualis nature. Cōcluſio

Igitur beatitudo creata eſt optima opatio ſm optimam virtutez hoīs) (in q̄ ē fruct⁹ finalr̄ ſcificatōis. Maior

Beatitudo ſummum bonū p eſſentiam in tribus pſonis indiuiſum eſt finale obiectū voluntatis) (quod pfundi⁹ intellectu intrat virtute charitatis. minor.

In quo eius deſiderium complete quieſcit ſicut in termino motus) (remouens omnem miſeriam rationalis ſpiritus. Concluſio:

Igitur beatitudo ſubſtantialiter conſiſtit in actu voluntatis) (non potens homini conuenire in curſu vite preſentis.

Utrum homo poſſet peruenire in beatitudinem ante iudicium augmentandam ex puris naturalibus) (quam ſolūmodo videbit oculis intellectualib⁹. Maior.

Exuberans dei bonitas rebus ſuauiter diſponendis naturalem contulit inclinationem) (ex cuius ſuppoſitione in earum tendunt vltimam perfectionem minor

Preter quā necārio cū diſcretōe rōis) (ī ſummū bonū informata p grāz meritorie fert volūtas hoīs Cōcluſio

Igit hō ad tminū ſue pfectōis ppt quē oīa appetit) (neq̄ q̄z ex donor na ſaluū munere pueire ſufficit Maior

Anima corpi: fomite puata reunita in extremo gradu eſſendi pficitur) (ad quam operandi intentō ſine appetit⁹ retardatione cōſequitur minor.

Cuius ſm diuerſitatē ex merito cauſatā in habitu luīs
glorie)(variant multiplr opatōes btiſice. Concluſio
Igit in aīabꝫ poſt iudiciū cābit augmētatō btitudīs)(in
q̄ erūt diuerſe māſioēs ↄſiderate ex pte vlti fis Maior
Intellectus lumine glorie ſublimatus ſine medio deum
in patria videbit per eſſentiā)(qui ſicut anima ⁊ corpus
in eſſendo. efficiuntur vnum ſm operationem. minor
Corporalis oculoꝝ vis quantalibet vigeat armonia)
eleuari nequit ad ꝓſpiciendū immatialia Concluſio
Igitur homo tantum ex parte ymaginis gr̄a dei relucen
tis)(capax eſt ad ſpeculandum gloriā ſancte trinitatis

De viſione dei in via et de

lectatione queſtio.

Utꝝ hō in ſtatu vie poſſet venire ad apphēſionē diuita
tis)(in q̄ excellētiſſima ē ratio delectatōis Maior:
Infinita claritas veritatis diuine ſine corruptōe. attigi
poteſt ab intellectu vt vltimū ſuū ꝑfectibile. minor.
Ad cōphēſionē obiecti ↄgnoſcibil reqrit ꝓportō ei⁹: cū
potētia in q̄titate dimenſiua ſeu ꝟtutis Cōcluſio
Igitur intellectus lumine glorie vt forma finita adiut⁹)
(ꝑuenire poteſt ad apprehenſionē diuitatis. Maior
Nō cui anguſta ē oīs creatura ad videndū deū ꝑ eētiā)
(nequaq̄ omnium ex ea elicere poteſt noticiam minor
Cui q2 act⁹ actioꝝ cū patiēte ꝓdiſpoito ſꝫ in eodē gn̄e)
(nō pt vniri intellect⁹ ex ſua natura btifice Concluſio
Igit de⁹ ſm ſtatū vie in q̄ ē carētia luīs glie)(nō pōt vide
ri niſi naturalr ꝑ eſſentiam ⁊ ymaginarie Maior
Rerum naturā dilatans delectatio poſt ſuam perfectio
nem in perfectibili)(ſine temporis ⁊ motus ſucceſſione
generatur in inſtanti: minor.
Cuius cauſa ē cōnaturalis hit⁹ ⁊ nō īpedita opatio)(cū
habundātia ſpirituū: in quibꝫ temperata clara ⁊ medio
cris ſpiſſitudinis erit complexio. Concluſio
Igitur in rebꝫ varie reperitur ↄtraria triſticie delectatio

quam interdum impedit operationis ↄtinuatio

Utꝝ btõꝝ pfectiſſime delcãtões ſunt in pte ſpeculatiua ⁊ (inter q̄s q̇buſdã dotib⁹ ornat ↄueīt aureola Maior

Delectatõ boĩtatē vl' maliciā ex opatõe c⁹ ē decor trahit) ſꝫ triſticiā ſp malã cuiuſlibꝫ entꝫ nata fugit. minor.

Sicut act⁹ potētiā ita corpis delcãtões ſpũal' excellit) (i ter q̄s potior ē tact⁹: viſus ꝓo nobilior. Cõcluſio.

Igit' ſunt delcãtões bone vl' male) (q̄ꝝ q̄dã in ſpeculati ua pte exiſtētes ſunt ſimplicit' pfectiſſime. Maior.

Aia xp̄i ſpõſa ad btitudiꝫ ſoliũ traducta) (ob e⁹ iocũdita tē ⁊ ſpõſi glãꝫ veſtimẽto ſalutꝫ erit mirifice ornata mior

In qua ſuauis eoꝝ cõiunctio in actu beatitudinis) (pre ſupponit habitus dotiũ anime ⁊ corporis. Cõclo:

Igitur dos a beatitudine diſtincta eſt hominis beati in vtraqꝫ parte ornatus) (que ſolum inter intellectuales cre aturas proprie competit hominibus Maior

Fructus transfert ad ſpiritualem vitam retrahēdo a de lectationibus carnis) (ad quam precipue mouet actus communicandi doctrine ſalutaris minor.

Mors ꝑ xp̄o volũtaria ſeu vuln⁹ durãs ad vite t'minũ) (hominē pfecte collocat in ſtatu martirũ. Cõcluſio

Igit' virginib⁹ martiribus ⁊ doctoribus dabitur aureo la ex actuum excellentia) (quo angeli carebunt ⁊ chriſt⁹ ex ſue glorie habundantia.

De impoſſibilitate merendi cognitione ⁊ penis dampnatorum.

Utrum dampnatos extra merēdi ſtatũ exñtes in ↄgnoſ cēdo impediat diſtãtia local') (quoꝝ varia erunt penarũ genera inflicta per iuſticiam iudicis t'ribil'. Maior

Habit⁹ acq̄ſi cũ ſpēb⁹ intelligibilib⁹ remanēt ĩ aĩa ſepata (p q̄s apti⁹ ſuſcipit foꝛas a ſupiorꝫ laĩs ĩfluẽtia minor

Que propt' immat'ialitatē vl'ia repſentãt cũ pticularib⁹) vt demrãt pabola euãgelica diuitis epulonis Cõclo

Igit' intelligibiliũ ab aĩab⁹ diſtantia localis) (actum in

telligendi nõ impedit. q̇ nequaꝗ̄ ē ſitualis   Maior
Voluntate deliberata ſemper mala demones de pecca-
tis non penitent) (a quibus ferociſſimo penarum dolo-
re abſtinentes non eſſe appetunt.   minor
Qui omnes bonos fore dampnādos volūt ex inuidia)
deum odientes ꝓpter penā iflictā a iuſticia   Cõcluſio
Igiturquamuis dampnati nūꝗ̄ mereri poſſunt) (tamen
propter augmentum pene proximos ad tormentorum
loca venire abhorrent.   Maior.
Dampnati bonorum que in hac vite receperunt recorda
buntur) (nihil de deo cogitantes ſanctorum gloriam fo
re ineſtimabilem ſciunt   minor
Quibus ſuperueniet tenebroſitas inferni ignis inexting
uibilis vermis viuatiſſimus cum fletu corporis) (veri-
tem demonſtrante reſurrectionis.   Concluſio
Igitur varia in dampnatis erunt tormentorum genera)
(quibus per iuſticiā ordinatis ſancti ea intuēdo ſine ꝯ-
paſſione delectabunꝫ in patria A M E N.

Expliciunt queſtiones cū ꝓpoſitōibus diſcurſiue
ordinatis eiſdem correſpõdentibꝫ. que de ſacramentis ⁊
reſurrectione aliquid ſcire volentibꝫ ꝑmultū ſunt vtiles
Anno dñi. M. cccc. xc. Decimaſexta die menſis Maij
feliciter impreſſe. ꝑ Henricū Quētell ciuē Colonie

SLUB Wir führen Wissen. GÖRLITZER SAMMLUNGEN OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK Uniwersytet Wrocławski

Konserwacja wyk. K. Tokan (2018)
FDK u PKZS

SLUB
Wir führen Wissen.
GÖRLITZER SAMMLUNGEN
OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet Wrocławski

SLUB
Wir führen Wissen.
GÖRLITZER SAMMLUNGEN
OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet
Wrocławski

SLUB
Wir führen Wissen.
GÖRLITZER SAMMLUNGEN
OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet
Wrocławski

SLUB
Wir führen Wissen.
GÖRLITZER SAMMLUNGEN
OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet
Wrocławski

217.

194.

SLUB
Wir führen Wissen.
GÖRLITZER SAMMLUNGEN
OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet
Wrocławski

SLUB
Wir führen Wissen.
GÖRLITZER SAMMLUNGEN
OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet Wrocławski

SLUB
Wir führen Wissen.
GÖRLITZER SAMMLUNGEN
OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet Wrocławski

SLUB
Wir führen Wissen.
GÖRLITZER SAMMLUNGEN
OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet Wrocławski

SLUB
Wir führen Wissen.
GÖRLITZER SAMMLUNGEN
OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet
Wrocławski

SLUB
Wir führen Wissen.
GÖRLITZER SAMMLUNGEN
OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet Wrocławski

Dierum diversitas

Dies faſti / neſaſti / atri

Nec tamen ignores variorum iura dierum:
Non habet officium Lucifer omnis idem.
Ille neſaſtus erit: per quem tria verba ſilentur.
Faſtus erit per quem lege licebit agi.
Nec toto perſtare die ſua iura putaris:
Qui iam faſtus erit: mane neſaſtus erat.
Nam ſimul exta deo data ſunt: licet omnia fari.
Verbaque honoratus libera pretor habet.
Eſt quoque quo populum ius eſt includere ſeptis:
Eſt quoque qui nono ſemper ab orbe redit.
Vindicat Auſonias Iunonis cura calendas:
Idibus alba Iovi grandior agna cadit.
Nonarum tutela deo caret: omnibus iſtis
(Ne fallare cave) proximus ater erit.
Omen ab eventu eſt: illis nam Roma diebus
Damna ſub adverſo triſtia Marte tulit.
Hec mihi dicta ſemel totis herentia faſtis:
Ne ſeriem rerum ſcindere cogar erunt.
Ecce tibi fauſtum Germanice nunciat annum:
Inque meo primum carmine Ianus adeſt.

Janus invocatur

Iane biceps anni tacite labentis origo:
Solus de ſuperis qui tua terga vides.
Dexter ades ducibus: quorum ſecura labore
Ocia terra ferax: ocia pontus habet.
Dexter ades patribusque tuis populoque Quirini:
Et reſera nutu candida templa tuo.

¶ Opinio platonica d' mūdi creatione

Extimui: sensique metu riguisse capillos: Iani descriptio

Et gelidum subito frigore pectus erat.

Ille tenens baculum dextra clavemque sinistra

Edidit hos nobis ore priore sonos.

Disce metu posito vates operose dierum

Quod petis: et voces percipe mente meas.

Me chaos antiqui nam sum res prisca vocabant:

Aspice quam longi temporis acta canam.

Lucidus hic aer: et que tria corpora restant:

Ignis: aqua: tellus: unus acervus erant.

Ut semel hec rerum secessit lite suarum

Inque novas abiit massa soluta domos:

Flamma petit altum: propior locus aera cepit:

Sederunt medio terra fretumque solo.

Tunc ego qui fueram globus: et sine imagine moles

In faciem redii: membraque digna deo.

Nunc quoque confuse quondam nota parva figure

Ante quod est in me: postque videtur idem.

Accipe quesite que causa sit altera forme

Hanc simul ut noris officiumque meum.

Quicquid ubique vides celum mare nubila terras

Omnia sunt nostra clausa patentque manu.

Me penes est unum vasti custodia mundi

Et ius vertendi cardinis omne meum est.

Cum libuit pacem placidis emittere tectis:

Libera perpetuas ambulat illa vias.

Iani signa

Vā iani ad poetā

Officia iani

Queritur cur a frigoribus et hiemis tempore annus incipiat

Deſcriptio veris temporis Elegantiſſima

Dic age frigoribus quare nouus incipit annus:
Qui melius per ver incipiendus erat?
Omnia tunc florent: tūc eſt noua temporis etas:
Et noua de grauido palmide gemma tumet.
Et modo formatis operitur frondibus arbos:
Prodit et in ſummum ſeminis herba ſolum.
Et tepidum volucres concentibus aera mulcent
Ludit et in pratis luxuriatque pecus.
Tunc blandi ſoles: ignotaque prodit hirundo:
Et luteum celſa ſub trabe figit opus.
Tunc patitur cultus ager: et renouatur aratro
Hec anni nouitas iure vocanda fuit.
Queſieram multis: non multis ille moratus.
Contulit in verſus ſic ſua verba duos.
Bruma noui prima eſt veteriſque nouiſſima ſolis
Principium capiunt phoebus et annus idem.
Poſtea mirabar cur non ſine litibus eſſet
Prima dies. cauſam percipe ianus ait.
Tempora commiſi naſcentia rebus agendis:
Totus ab auſpicio ne foret annus iners.
Quiſque ſuas artes ob idem delibat agendo
Nec plus quam ſolitum teſtificatur opus.
Mox ego cur quamuis aliorum numina placem
Iane tibi primum tura merumque fero?
Vt poſſis aditum per me qui limina ſeruo:
Ad quoſcunque voles inquit habere deos.

Hyperbaton eſt

Alia queſtio poete

Alia queſtio poete

Iunus ianus

Sors ſua cuiq; loco eſt: quod tibi cerealis eluſin
Dicitur: hic celei rura fuiſſe ſenis.
Ille domum glandes: excuſſaq; mora rubetis
Portat: et arſuris arida ligna focis.
Filia parua duas redigebat monte capellas:
Et tener in cunis filius eger erat.
Mater ait virgo: mota eſt dea nomine matris:
Quid facis in ſolis incomitata locis?
Perſtitit ſenior: quamuis onus vrget: et orat
Vt ſubeat tecta quantulacunq; caſe.
Illa negat: ſimularat anum: mitraq; capillos
Preſſerat: inſtanti talia dicta refert
Soſpes eas: ſemperq; parens. mihi filia rapta eſt.
Heu melior quanto ſors tua ſorte mea eſt.
Dixit: et vt lachryme: neq; enim lachrymare deoꝝ eſt
Decidit in tepidos lucida gutta ſinus.
Flent pariter molles animis virgoq; ſenexq;
E quibus hec iuſti verba fuere ſenis:
Sic tibi: quam raptam quereris: ſit filia ſoſpes.
Surge: nec exigue deſpice tecta caſe.
Cui dea ſic inquit: ſiſti qua cogere poſſes:
Seq; leuat ſaxo: ſubſequiturq; ſenem.
Dux comiti narrat quod ſit ſibi filius eger.
Nec capiat ſomnos: inuigiletq; malis.
Illa ſoporiferum paruos initura penates
Colligit agreſti lene papauer humo.

Atqʒ ita: ni me nobis celum est habitabile dixit:
  Tartarea recipi me quoqʒ valle iube.
Et factura fuit: pactus niſi Iuppiter eſſet
  Bis tribus ut celo menſibus illa foret.
Tunc demum vultumqʒ Ceres animumqʒ recepit:
  Impoſuitqʒ ſue ſpicea ſerta come.
Largaqʒ provenit ceſſatis meſſis in arvis:
  Et vix congeſtas area cepit opes.
Alba decet Cererem: veſtis cerealibus albas
  Sumite: nunc pulli velleris uſus abeſt.
Occupat aprilis idus cognomine victor
  Iuppiter: hac illi ſunt data templa die.
Hac quoqʒ ni fallor: populo digniſſima noſtro
  Atria libertas cepit habere ſua.
Luce ſecutura tutos pete navita portus:
  Ventus ab occaſu grandine miſtus erit.
Scilicet: et fuerit: tamen hac Mutinenſia Ceſar
  Grandine militia contudit arma ſua.
Tertia poſt veneris quum lux ſurrexerit idus:
  Pontifices forda ſacra litate bove.
Forda ferens bos eſt: fecundaqʒ dicta ferendo
  Hinc etiam fetus nomen habere putant.
Nunc gravidum pecus eſt gravide quoqʒ ſemine terre
  Telluri plene victima plena datur.
Pars cadit arce Iovis: ter denas curia vaccas
  Accipit: et largo ſparſa cruore madet.

Pondere terra ſuo ſubſedit: et equora traxit.
At celum leuitas in loca ſumma tulit.
Sol quoqꝫ cum ſtellis nulla grauitate retentus:
Et vos lunares exiluiſtis equi.
Sed neqꝫ terra diu celo: nec cetera phebo
Sydera cedebant: par erat omnis honos.
Sepe aliquis ſolio quod tu ſaturne ſolebas:
Auſus de media plebe ſedere deus.
Et latus oceano quiſquam deus aduena iunxit.
Et thetis extremo ſepe recepta loco eſt.
Donec honor placidoqꝫ decens reuerentia vultu
Corpora legitimis impoſuere toris.
Hinc ſata maieſtas que mundum temperat omnem.
Quaqꝫ die partu eſt edita magna fuit.
Nec mora conſedit medio ſublimis olympo
Aurea purpureo conſpicienda ſinu.
Conſedere ſimul pudor et metus: omne videres
Numen ad hanc vultus compoſuiſſe ſuos.
Protinus intrauit mentes ſuſpectus honorum:
Fit precium dignis: nec ſibi quiſqꝫ placet.
Hic ſtatus in celo multos permanſit in annos:
Dum ſenior fatis excidit arce deus.
Terra feros partus immania monſtra gigantes
Edidit auſuros in iouis ire domum.
Mille manus illis dedit: et pro cruribus angues:
Atqꝫ ait in magnos arma mouete deos.

Maiestas

Gigantes

Mancinelli Veliterni de componendis verſibus Opuſculum.

Falsus huic pennas siluarum protulit auctor
Accipe pompei quarto nasonis habetur
Est aliquid pompei dicam vulteii [illegible]
Dux vult ait vulteii nimis attentus videris
Caius et primam [illegible] luce solutas
Ms debes ca[illegible] inquit [illegible]
¶ I simul v iungens vocali consone habentur
Continuo verumtamen vnica syllaba fiet
Vt ianus iuno [illegible] vellus
¶ V post g seu q vocali nempe sequenti
Vim perdit [illegible] lingua [illegible] perdit [illegible]
Euanescit item dicendo [illegible]
Dicendo et suauis [illegible] siue ferendo
At tu id maluisti lucillius edidit ipse
Stacius [illegible]
Flaccus item [illegible]
Consona vocalis [illegible]
Nunquam quoque te salua [illegible] persoluenda mihi

De scansione

¶ M idem [illegible] vocalis tollitur vna
Seu potius bina [illegible] in vnam
[illegible] tu monosillaba dicere debes
Dij quoque [illegible] littera prima
Semianimis [illegible] semihominisque
I perdunt quotiens scandendo diuido carmen
Ad chi[illegible] anterius [illegible] quem perdis
Nec proinde suum dimittere debet vbique
Ac de[illegible] perdere vult simul illud
Cogitat vt speciosa dehinc miracula promat
Flaccus in arte tulit [illegible] summus fert ipse poeta
Vix ea dicta [illegible]
Fracta [illegible] pectora bello
¶ M quoque sepe fugit vocali post subeunte

SLUB
Wir führen Wissen.
GÖRLITZER SAMMLUNGEN
OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet Wrocławski

Obseruatio | Inter obseruationē et obseruantiã
obseruātia | Obseruatio regule et doctrine ⁊ ar-
tis est obseruātia. obseruantia ꝓ cultu est.
Obesse | Inter obesse et obicere. Obest q̄ nocz.
officere | Officit qui nocere vult. Inter occupatū
Occupatus | ⁊ districtum. Occupatus in vno potest ee
districtus | districtus in pluribus. Inter oleas et oli
Oleas | uas. oleas arbores dicimus vnde fiunt oli
oliuas | ueta. oliuas ipsas baccas idest fructus vn
Olim | de fit oleum. Inter olim quondam ⁊ ali-
quōdā | quando. Olim preteritum tempus ostē-
aliqñ | dit. quondam oīs atq3 futurū. sz quandoq3
et aliquando in certis locis patenter cū
Omnes | tempus demonstrat. Inter oēs cunctos et
cunctos | vniuersos. Oēs quorum mentio est ⁊ qui in
vniuersos | diuersis sunt locis. cuncti qui vbiq3 sunt.
vniuersi in vno loco conuersi sunt. Int
Omne | omne et totum. Omne ad multitudinē et
totum | ad numerum pertinet. vt dīs homo. oēs
homines et omne pecus esse dicimus. to-
tum ꝓ ad magnitudinem ita vt totum
Obiurgare | corpus tota terra totū celū. Inter obiur
monere | gare ⁊ monere admonere et submonere.
admonere | Obiurgat qui ꝑ ꝑtatē. monet ꝓpter be-
submonere | niuolentia. admonet vt in ꝓmet memor-
am. submonet vt possit ordinare ꝓnun
ciare. Est igitur in iurgando potestas in
monendo beniuolentia in admonendo
Ordinatio | memoria. in submonendo officium. In
dispositio | ter ordinatōez et dispositionem. Ordina-
Occultum | tio simplex est dispositio vaga. Inter oc-
clam | cultu et clā. occulte latet clā zelāt. Int̄ omit
Omittere | tere ⁊ ꝑmittere omittit q̄ ordīez itrūpit

Queſtiones perpulchre

[illegible] ſuper quartum ſententiarum. Cum cōmu-
nes egidianorum doctorum opiniones [illegible] ppoſi-
tiones ſyllogiſtice ordinate cum ſuis queſtionibus corre-
ſpondentibus. In quibus tota ſacramentorum materia cum
reſurrectionis miſterio continetur [illegible]
[illegible] ſacerdotibus [illegible] ſingularis [illegible]
[illegible]

Utrū baptiſati a iohāne rebaptiſabantur baptiſmo xpi de neceſſitate ſalutis. Quod imprimit caracterē indelebilē in partem create ymaginis.

Maior

Baptiſmus iohis in noīe venturi a deo īſtitutus. diſponebat ſub materiali depuratione ad ſacrā nouē legis. Minor

Non tamē directe ſeu caracterē eīs nō imprimere: nō fuit baptiſatus conferens [illegible] regeneratiuam tactu ſue carnis. Cui ut penitentia conuenit adultis. Concluſio

Igitur rebaptiſari oportebat illos de neceſſitate ſalutis. quos corporaliter cum lauabat baptiſmus iohannis.

Maior

Baptiſmus xpi in aquā [illegible] verbo vite ſanctificatus. Cui forma verborum immutabilis [illegible] Minor

De cuius conſuetudine eſt immerſio cauſans ſpiritualium capacitatem. Et ceſſante circumciſione facta eſt eius inſtitutio a paſſione xpi trahentis efficaciam. Concluſio

Igitur oīs baptiſatus caracterem indelebilem [illegible] in partem create ymaginis [illegible]

Maior

Paruulis [illegible] adultis contra omnem culpam z penā confertur hoc ſacramentum. Et multiplicis effectus ad ſalutem diſponentis conſtitutum. Minor

Qui etiā niſi de voluntate impediti pctō actuali adhereret efficatius. Ui effectus non ſunt ſacramentales cauſantur a baptiſmate ſanguinis. Concluſio

Ergo baptiſmus aq oībus neceſſarius eſt ea ſalute. Cuius vicem ſupplet baptiſmus flaminis ſanguinis in articulo neceſſitatis.

Utrū ſoli hoībus [illegible] diſpenſare ſacrm baptiſmatis [illegible] requirit fides [illegible]

Maior

Sacerdotes boni z mali [illegible] miniſtrāt ſacrm baptiſma [illegible] ab illo recipientes. Minor

Quibus [illegible] excellentie [illegible] in peccatorū remiſſione ſibi reſeruauit [illegible] ſic creādi [illegible] quā creaturis donare potuit

[illegible] cōſēntiarū

[illegible] caracterē baptiſmalē [illegible]
[illegible]
Igit xpi cōfeſſio meritoria fiet [illegible]
[illegible] operantis a peccato mūdicia) (cuius receptionē
impedit hominibus baptiſmatis careētia

Maior

Propriū ſacramentoꝝ diſpēſatores ſunt miniſtri eccleſie per ſacramentū ordinis) (inter quos ſupremū gradū obtinēt epiſcopi in eccleſiaſtica ierarchia [illegible]
In xpo a cōceptione ſua eſt poteſtate excellentie plenitudo ſanctiſpūs) (ad quam ſuſcipiendū tenet homo vtri[illegible] Concluſio
Igit ſacramentum confirmationis abſqꝫ diſpenſatione ſolum confert ab epiſcopis) (qui [illegible] ſpiritualem perfectionem [illegible] ſacramenti

De ſacro euchariſtie q̄ões

Utrū euchariſtia multipliciter ꝑfigurata dꝫ ſumi a ieiuniſ [illegible] eſt impoſſibilis.

Maior

Sacramentū euchariſtie [illegible]
[illegible] perfectio Minor
Fides patrū veteris ꝛ noue legis neceſſario refert ad paſſionē noſtri redemptoris) (que in h̄ ſacramento ſignificata credentium intuitui eſt [illegible] Conclo
Igit ſacramentū euchariſtie inter omnia alia excellentiſſimū) (multipliciter [illegible] debuerat ob [illegible]

Maior

Quo verba [illegible] virtute [illegible] aliis ſacramentis [illegible]) (eſt a xpo in die paſſionis ſacramē[illegible]ria inſtituente apoſtolis in cena traditum Minor
Hoc digne communicantiū [illegible] charitate [illegible] ſpirituali Concluſio

ipsi tenuissime: [illegible] ut totum illius culpe contingit quem suggerente demo
ne: illicque perturbatus in se ipsum [illegible] Adam ne sic illum dimi
sit deus. Verum et ex his pro que punire videbatur amonere potius atque
corripere non desijt. Quid autem Cayn uni unius supplicium dico: quan
do quidem etiam diluuium in quo tot periere viri dei nobis prouidentiam
aptissime possit asserere: Diluuium enim non repente: neque in
sperate mortalibus venit illa inundationis indulgens sed forte per cen
tum? non ante breue tempus sed ante centum et viginti annos. Et vo
ne ex longitudine predicationis i obliuione et negligentia incide
rent et edificari arcam in oculis omnium instituit voce omni clarius clama
tem: dei minas omnibus imminere. Cayn quippe sanitate mentis
exciderat. illa vero in oculos posita iugiter imminentium sibi malo
rum illos amonebat: nec sic tamen illi emendati sunt: sed in viciis per
seuerarunt supplicia sibi ipsis consciscentes atque attrahentes. Deus
enim diluuium ipsum neque comminari neque inferre voluisset: sicut nec
gehennam ipsam quidem. Verum istorum omnium nos ipsi nobis causa sumus.
Quod etiam sapientissimus quidam viderat cum diceret. Deus mortem
non fecit nec letatur in perditione viuorum: atque de ipso per prophetam in
Nolo mortem peccatoris: sed ut conuertatur et viuat. At vero nos nisi co
uertamur: damnationem nobis ipsis ultro mortemque cogerimus? nos
is quam nos perire noluerat: quinque viam effugiendi nobis ostenderat. Ergo
ne id solum habemus quod de diluuio dicere possimus: nullaque ex eo pro
dire emolumenta docemus? dici profecto non potest quantum utilitatis e
his qui illa inundatione periere et ceteris penam futuris inde comparatum sit
Illi enim ulterius in viciis ac flagiciis progredi permissi non fuerunt: et
qui post illos secuti sunt maiora etiam quam illi atque excellentiora lucra
fecerunt: fomento ut ita dixerim materiaque malorum e medio
sublatis: extinctisque peccatoribus. Nam si etiam sine exemplis mala ho
mines prompto facile inuenimus: quam non facturi existimentur si plurimo
rum exemplo ad pernitiosos actus inuitentur: quod ut ne fieret: neu tot
scelerum magistros hi qui postea futuri erant imitarentur eos omnes vna
perdidit. Verum enim quia illorum est sapientis ymmo vero plena stulti
cie ratio quam enim nihil boni agere velint sola verbosis ac vetosis que
stionibus agitant: ut suorum delictorum causas ad deum referant: nisi pro
misisset deus illum nunquam accessisset dyabolus nunquam decepisset ab
initio? sed neque cognouisset Adam quantum boni antea habuerat neque su
am illam arrogantiam unquam deseruisset. Qui enim seipsum in tantum cu
mulum honoris extulerat ut fieri se deum expectaret quo non prorupis
set audacie nisi digna sua [illegible] hoc castigatus. Deinde nihil
dyabolum consumsisse nihil [illegible] permitio esse de ligno fuisse locutum au

Ezech 18

unicuique adest iudicii tempus. Cum autem isti in ea ratione non sint, ⁊ eius [illegible] iudicaturi sunt [illegible] angelos [illegible] ⁊ [illegible] peccati [illegible]
quidam uoce [illegible] illorum quos sub turri opprimi [illegible] occubuerant. Pilatus [illegible]
[illegible] quia [illegible] his qui mortui fuerant [illegible] sanguinem [illegible] Quid [illegible] putatis quia hi galilei pre omnibus [illegible]
teris galileis fuerint, qui talia passi sunt. Non dico uobis, nisi penitentiam egeritis, omnes similiter peribitis. Aut illi decem ⁊ octo super quos ce
cidit turris in Siloa ⁊ occidit illos, putatis quia ipsi pre omnibus qui habitant
Jerusalem debitores fuerint. Non dico uobis, sed nisi penitentiam egeritis omnes simul peribitis. Hec [illegible] ratione [illegible] a [illegible] omnes [illegible] eisdem suppliciis sunt digni [illegible] ut reliqui illorum [illegible] meliores [illegible] Atque [illegible]
expedisse sufficiat. Sed enim tu fortassis [illegible] etiam [illegible] proposi
tus multo etiam [illegible] modernis [illegible] Sed [illegible]
[illegible] omnibus [illegible] ad illa etiam [illegible] meta [illegible]
[illegible] Quid [illegible] in quibus res [illegible]
plurimi [illegible] ad finem [illegible] uarijs calamitatibus [illegible]
sunt. Ego [illegible] id [illegible] precipue [illegible] illos [illegible]
[illegible] uicia [illegible] exemplo [illegible]
[illegible] nihil [illegible] miseria [illegible] iudicii tempus
aduenit [illegible] bona uel iniqua [illegible]
[illegible] possunt [illegible] supplicijs [illegible]
[illegible] peccati [illegible]
[illegible] negligentiam [illegible]
[illegible] pluris [illegible]
[illegible] Preterea [illegible] plurimos illorum futuros [illegible]
[illegible] huiusmodi supplicio [illegible]
[illegible] medicorum [illegible]
[illegible] quorum [illegible]
[illegible] ego [illegible]
[illegible] huiusmodi homines [illegible] honestate [illegible]
[illegible] solitudine [illegible] uiolentur [illegible]
[illegible] qui [illegible] hoc necessitatem [illegible] afflictionis [illegible]
[illegible] scelera non admisissent [illegible] huiusmodi [illegible]
[illegible] commiserent [illegible]
[illegible] facile [illegible]
[illegible] facient [illegible]
[illegible] noster [illegible]
[illegible] admittis [illegible]
[illegible] plurimi [illegible] huiusmodi [illegible] admiserunt

[illegible handwritten marginal note]

grãs agẽs egisse. Post vero quis mirabitur [illegible] ab obiectã [illegible]
[illegible] poss in [illegible] mihi [illegible]
[illegible] lucem [illegible] plane hoiez an
[illegible] bonum [illegible] possit [illegible] prius
[illegible] vero [illegible] tibi [illegible]
[illegible] dicere [illegible] quod [illegible] voluerunt [illegible]
[illegible] recto [illegible]
[illegible] aliquid [illegible]
[illegible] bonum [illegible]
[illegible] ascendit in templum [illegible]
[illegible] publicano [illegible]
[illegible] plurimi [illegible]
[illegible]
[illegible] glorie [illegible]
ingressam [illegible]
[illegible]
[illegible] videre [illegible]
ac veneri [illegible] ad honorem [illegible] gloria [illegible]
[illegible] opinione [illegible]
[illegible] glorie [illegible]
[illegible] deo [illegible]
ipsius [illegible]
longe [illegible] plures [illegible] nobis [illegible]
[illegible] igitur [illegible]
[illegible] gratias [illegible] deo [illegible]
[illegible]
[illegible] gloria [illegible]
[illegible] accepimus [illegible]
[illegible] ille [illegible] per certo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] caput [illegible]
hoc [illegible] nos [illegible]
quibus [illegible]
[illegible]
[illegible] bonum vero ille [illegible]
[illegible] nobis nihil nocenti [illegible]
[illegible] nobis [illegible]
[illegible] plura vulnera adversa fronte suscepta [illegible] po
[illegible] adversus [illegible] hostium [illegible]